

Б Р А Н И Ч

ОРГАН АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ У БЕОГРАДУ

Уредник Бранича је претседник Адвокатске Коморе у Београду
Владимир Св. Симић

Власник и издавач Бранича је Адвокатска Комора у Београду
коју преставаља претседник Владимир Св. Симић

У име Одбора главни уредници:

Др. Видан О. Благојевић и Др. Радоје Ј. Вукчевић, адвокати

САДРЖАЈ:

ЧЛАНЦИ

Конкордат од Др. <i>Ивана Рибара</i> , адвоката — Београд.	553
Начела изражена у законик у судском поступку у грађанским парницама од Др. <i>Кнежевића</i> , судије Апелационог суда — Београд	558
§ 98 од IV кривичног судског поступка у теорији недовољно објашњен а у пракси различито и погрешно тумачен од Мил. <i>С. Зимоњића</i> , судског приправника — Београд.	568

ИЗ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ

Записник II седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду одржане 18. новембра 1936. год. у Београду.	571
Записник III седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду одржане 25. новембра 1936. год. у Београду.	573
Записник IV седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду,	

одржане 2. децембра 1936. год. у Београду.	574
Записник V седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду, одржане 9. децембра 1936. год. у Београду.	576
Записник VI седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду, одржане 16. децембра 1936. год. у Београду.	577
Записник VII седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду, одржане 23. децембра 1936. год. у Београду.	578
Записник VIII седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду, одржане 30. децембра 1936. год. у Београду.	579

БЕЛЕШКЕ

Примена закона о средњим школама	580
САДРЖАЈ ПРАВНИХ ЧАСОПИСА	581
ПРЕГЛЕД ЗАКОНОДАВСТВА	583
НОВЕ КЊИГЕ	589

Уредништво Бранича налази се у Дечанској 13/II. Рукописи се не враћају. Прештампавање градива из часописа допуштено само са тачним означањем извора.

Бранич доноси: расправе и чланке којима је смер заштита интереса адвокатског реда и ширење професионалне свести, службена саопштења Адвокатских комора којима служи као званични орган, и расправе и чланке из свих области права и прати развој правног живота у земљи и иностранству

Бранич излази крајем сваког месеца. — Годишња претплата за Бранич износи 120.— дин. За адвокате изван територије Београдске адвокатске коморе, адвокатске приправнике, судије и судијске приправнике годишња претплата износи 60.— дин. Поједини број 10.— дин.

Б Р А Н И Ч

Год. XXIV

Београд, Децембар 1936.

Број 12.

Др. Иван Рибар, адвокат — Београд.

КОНКОРДАТ*)

Конкордат је споразум између државе и цркве по заједничким пословима.

Интересантно је међутим, да је до данас остала необјављена сама правна природа конкордата. Она је спорна и остаће спорна све дотле, докле год буду спорни и различити погледи на принципиелне односе између цркве и државе. По једној теорији, која усваја супериоритет цркве над државом, конкордат је привилегија јер црква може опозвати своје уступке, док је држава уговорно везана. — Супериоритету пак државе над црквом одговара легална теорија, по којој је конкордат државни закон и ако по форми има налачје споразума. Пошто ова теорија има за основ координацију између државе и цркве, то се и закључени конкордати имаду третирати као билатерални уговори, ну са различним значењем: или као међународни уговори са претпоставком у међународном праву признатог папиног суверенитета, или као посебни (*sui generis*) аналогно међународним споразумима (конвенцијама) — јавно правни уговори у којима је нарочито истакнуто, да су међународне спољне присилне мере, као рат, санкције, репресалије обзиром на положај Папе искључене.

А ипак правна је основа конкордата у уговору и закону. — Уговор одговара односу између носиоца државне и црквене власти, а закон односу између државне и црквене власти с једне стране, те припадника државе и цркве с друге стране. — Карактер уговора манифестује се у свечано израженој вољи обијух контрахената, у форми међународних споразума, која се већ стољењима практикује. Уговор се закључује између главару државе и Папе. Обавеза која резултира из уговора лежи у испуњењу споразума. Форма закона управља се односним на снази стојећим државним и црквеним правом. — Иза ратификованог конкордата треба да следи закон уговарајуће државе, јер без овога немогуће је ставити на снагу као и спровести поједине његове одредбе.

Са ове правне тачке гледањемо и ми наш пројект конкордата, који је ових дана упуњен посебном одбору Народне скупштине на разматрање, а у сврху ратификације. — Његова Све-

*) Реферат члана Одбора Коморе г. Др. Ивана Рибара адв. из Београда прочитан и примљен на седници Одбора Коморе од 30. децембра 1936. год. у см. § 43. 3) Закона о адвокатима, с тим да се штампа у Б р а н и ч у.

тност Папа Пије XI, а у име Његовог Величанства Краља Намесници Југославије преко својих пуномоћника споразумели су се и одлучили су да закључе једну свечану конвенцију. — Конкордат садржава XXXVIII чланова, од којих некоје можемо наћи у сваком конкордату досада закљученом са разним државама бившим и садањим као: признање римског примата, слободан и непосредан саобраћај са Римом, јурисдикцију бискупа у смислу канон. права, верску наставу у основним и средњим школама, инспекцију наставе по бискупима, наименовање катихета по предлогу бискупа, дотацију бискупских семинара, заклетву бискупа, стицање, уживање и управу добара намењених потребама цркве.

Пројект нашега конкордата одваја се у многим принципијелним и кардиналним питањима од конкордата у другим државама. — Ми ћемо се специјално позабавити са члановима, који обрађују овакова питања.

Чл. I. признаје се католичкој цркви, да слободно и јавно врши своју мисију у Југославији. — У земљама верски обележеним као што је наша, где већина држављана нису католици, може овака мисија не само пореметити верски мир, већ да изазове и тешке сукобе политичке на основу верске подељености. Слободна мисија католичке цркве је слободно вођење и ширење римске папинске политике. Стварање односно јачање опасног римског клерикализма данаша у првом реду ова слободна мисија. Касније ће бити мисија, на којем пољу и у којем обиму не изјашњава се чл. II. — већ да ће се вршити у сваком црквеном обреду. А то значи, да ће ју кат. црква у вршењу својих функција вршити, не отступајући не само од својих канона, већ ни од своје политике која излази из примата римског Папе.

Чл. III. прецизира се начин попуњавања испражњених бискупских столица. Право бирања односно постављања резервирано је за Папу.

По конкордату што га је још 1855 закључила за себе бивша Аустрија постављао је бискупе аустријски цар а при томе морао је да се послужи саветом бискупа односне црквене провинције.

И зато се није могло да догоди, да би у Аустро-угарској могао да постане бискуп против воље државне власти односно владајућег режима.

По конкордату Наполеоном из год. 1801 наменује влада бискупе. — А тако је и у свим осталим конкордатима.

Код нас имаће влада само и једино право, да у року од 30 дана након достављеног јој поверљивог упита даде одговор, да ли против кандидата постоје приговори општег политичког значаја. Ако тај одговор не буде дат у горње време, Света столица приступиће објављивању наименовања. Такав поступак омогућиће Ватикану, да поставља бискупе по својој вољи, а једина дужност наше владе биће да из државног буџета плаћа бискупе, да им даје субвенције и т. д. А не треба заборавити да је специјално за нашу земљу врло важно то, какове ћемо бискупе да имамо. Јер ако Папи припада право, да он наменује бискупе макар и од оних, које му предлажу бискупи односне црквене покрајине, то је ипак сигурно, да ће бискупом постати специјално у Бео-

граду, Загребу, Љубљани, они свештеници, које Рим добро познаје, за које се знаде, да су покорни Риму и његовој политици.

Чл. VIII. Претставници клерикалне партије још у Уставотворној скупштини а при претресу Видовданског устава оборили су се жучно против одредбе, да верски претставници не смеју употребљавати своју духовну власт у партијске сврхе. — Довађали су ову одредбу у везу са познатим Бисмарковим канцелпараграфом из времена тако зване културне борбе. — Само што је ова одредба остала код нас и данас је по садањем Уставу мртво слово, док је канцелпараграф државни кривични законик. —

Међутим сада у чл. VIII. изјављује Св. столица да ће прописати одредбе, на основу којих ће бити забрањено куратном свећенству да припадају и пол. странкама. То значи, да куратно свећенство неће моћи да извршује ни активно а још мање пасивно право гласа. — Код нас како знамо постављају кандидатске листе мање више само политичке странке, а за ове свештеници неће смети да гласају, јер гласати за њих значи и определити своју партиску припадност. Да би се могло да избегне свакој сумњи, морали би католички свештеници поставити своју листу. Ну у том случају имала би ова листа карактер чисто верски, што је по садашњим законима не само недопуштено, већ и немогуће обзиром на горе поменути уставну одредбу. А да би се овакова једна одредба папинска могла да примени у нашој држави потребно ће бити, да се и наше законодавство саобрази са овом одредбом, јер ниједна држава не може и не сме да трпи, да једна страна власт, претставник једне стране државе, па макар и у функцији шефа католичке цркве издаје одредбе за извесне наше држављане, од којих одредаба зависи, да ли ће или неће моћи они да врше једно своје право, које им је загарантовано Уставом.

Обавеза наше владе, да ће прописати одредбу о деполитизацији свештенства и за остале некатоличке вероисповести — не само, да је у опреци са Уставом, односним законима и демократ. принципима, већ би иста могла да послужи владама у партијским борбама нарочито у време избора као једна мера против свештеника који су припадници опозиције. А да би се та мера могла да осети нарочито по селима где су свештеници једина слободна интелигенција, више је него сигурно. —

Чл. X. признато је бискупима, да у својим дијецезама могу по својој сопственој вољи да установљавају, мењају, деле жупе (парохије), да попуњују црквене бенефиције и службе. Једино је дужан да извршене измене као и наименовања жупника (пароха) доставља до знања влади. Овакова једна концесија не би се могла одобрити ни онда, када би била спроведена консеквентно растава цркве од државе и када црква не би очекивала од државе субвенцију и заштиту, као и административну помоћ ради извршења наредаба, одлука и пресуда донесених од стране црквених власти.

На територији једне државе не могу се вршити извесне измене у границама жупе, а нити постављати извесна лица за жупнике без претходног одобрења државне власти. — Није то

само због ауторитета односно суверенитета претставника врховне власти, већ и због извесног правног поретка у земљи. —

Чл. XII. предвиђено је, да ће се Рим постарати, да организације верских редова и конгрегација не потпадну под покрајинске старешине настањене у иностранству, сем изузетака, који би се могли да чине у споразуму са владом. Врховно старешинство редова, који постоје у нашој држави, а за које се тражи признање правне личности, налази се ван наше државе. Ово врховно старешинство прешућује поменути члан, а говори само о покрајинском, — као да ово има неке важности у спровођењу опште делатности једног реда. — Извор снаге рецимо језуитског реда лежи у његовој организацији и конституцији. На челу стоји генерал и овај једини диригира са редом исто онако, како и Папа са целом кат. црквом.

Чл. XIII. третира поступак против оптужених духовних лица. Има да се формира нарочити поступак за смењивање духовних лица, која су се огрешила о јавни поредак. Такав поступак био би једна привилегија, која је у дијаметралној опреци са нашим позитивним законодавством. — Значи, да би наш законодавац морао поред постојећег крив. поступка доњети још један посебан поступак против свештених лица кат. цркве.

Чл. XX. признаје кат. цркви право на сва добра „Верског фонда“. Поред годишње субвенције, коју осигурава чл. XVIII., држава би требала да враћа добра, верске фондације, које су настале из секуларизоване црквене имовине, а на којаје црква нема данас никака права. — Аустријским конкордатом од год. 1855 нису јој враћена та добра. — Држава није требала да признаје субвенцију док црква истовремено тражи поврату тих добара. Таковом захтеву цркве држава би морала да стави у компензацију све оно, што је од оснутка Верозаконске закладе давано за издржавање катол. црквених институција и свештенства. — Не само, да је право цркве за поврату тих добара застарело, већ оно против наше државе није никада ни постојало. —

Враћање добара ишло би на терет целе земље. Овакова једна трансакција не би се могла извршити без извезних економско-политичких потреса у земљи и зато мешовита паритетна комисија о којој је реч у чл. XXXVI. конкордата имала би по овој ствари не само да утврди модалитете прелаза ових добара под управу цркве, већ претходно пре тога, да испита и правну могућност самог прелаза.

Чл. XXI. додирује и питање патроната приватних лица, те допушта, да ће се она моћи са овлашћењем не само грађанских већ и црквених власти, да ослободе својих обавеза, у колико се истодобно одрекну и права, која извиру из патроната, ну након што ће једна мешовита комисија да одреди накнаду, коју би имали да исплате црквеним телима.

Овде је реч о реалном патронату који је повезан са земљом. Патрон је обавезан, да одржава у реду црквене зграде и да даје жупнику утврђена подавања, а има између осталог право, да суделује при постављању жупника. Питање ликвидације реалних патроната породило се одмах са доношењем аграрне реформе.

www.uns.rs

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Закон о ликвидацији аграрне реформе на великим поседима регулисао је питање ових патровата на тај начин, што је одредио да велики поседник може сва патронска права и дужности задржати на земљишту, које ће му се оставити на слободну расположбу, а у противном случају даће велики поседник и аграрни интересенти овлашћеној цркви отштету у земљи сваки сразмерно према делу који им припадне.

Чл. XXII. решава питање отштете за црквене земље одузете у сврхе аграрне реформе, и ако је на снази закон, којим се коначно ликвидира аграрна реформа на свим великим поседима, дакле и на црквеним. — У том су закону нарочите одредбе о отштети и исплати за експроприсано земљиште. Према томе питање отштете, ставља се поновно на дневни ред мимо и против постојећег закона о ликвидацији аграрне реформе.

Чл. XXXII. одређује искључиву надлежност црквених судова по споровима око поништаја и око „*ratum et non consumatum*“ бракова склопљених у кат. цркви. — Овакова једна одредба заједно са оном о склапању мешовитих бракова у кат. цркви, те вери деце из таковог брака, створиће конфликте између католичке с једне стране, а осталих вероисповести с друге стране, те беспотребне компликације у нашем правном и социјалном животу.

Чл. XXXV. Ступањем на снагу конкордата укидају се закони, уредбе и правилници који су на снази, у колико се исти противе уредбама конкордата.

У предлогу закона којим Министарство иностраних послова пропраћује конкордат стоји да он добија законску снагу и да као закон добива обавезну силу одмах након измењених инструмената ратификације, те промулгације; што значи, да се одредбе конкордата *ipso facto* примењују. Ако би евентуално при примени чланова XX, XXI, XXII искрсла извесна питања, то би ова решавала паритетна комисија предвиђена у чл. XXXVI. А ако би наишла питања, која нису дохваћена члановима конкордата, имаће се ова расправити према канонском праву које је на снази (чл. XXXVII). — Римокатолички канонски кодекс, добија тиме супсидијарност.

Поставља се сада питање: да ли је правно могуће и допуштено, да се конкордат примењује, док претходно није наш законодавац створио законске услове за његову примену. Несмемо заборавити, да санкција за испуњење споразума од стране државе може да буде само у њеном законодавству. Конкордат остаће мртво слово, ако се не донесу и закони, који ће одговарати његовим одредбама.

Ако Света столица не би испуњавала преузете обавезе, држава може да откаже конкордат на тај начин што ће дерогирати односни закон, којим га је ставила на снагу.

Предложени пројекат конкордата може Народна скупштина да у целости или одобри или одбаци а не може да мења, одбацује или додаје извесне чланове. —

Ма колико, да је у интересу наше земље да се већ једном одреди положај католичке цркве, мишљења смо, да се оваким

пројектом конкордата неће моћи да постигне жељена сврха. — При provedби појединих одредаба конкордата наићи ће наша влада на силне потешкоће, а ове се неће моћи отстранити споразумом макар при томе решавању буде владала атмосфера пријатељства и помирљивости како је то наглашено у чл. XXXVII, пошто су у питању одредбе Устава и позитивних закона наше државе.

Драг. Кнежевић, судија Апелационог суда — Београд.

НАЧЕЛА ИЗРАЖЕНА У ЗАКОНИКУ О СУДСКОМ ПОСТУПКУ У ГРАЂАНСКИМ ПАРНИЦАМА

Као и сваки закон, тако и Закон о судском поступку у грађанским парницама садржи у себи начела на којима се оснива. Држећи се ових начела, законодавац је и конструисао поступак. Она су основа поступања у грађанским парницама. Ако их појединачно пређемо, видећемо њихов значај и улогу коју им законодавац придаје. Сва начела имају значаја за правилну примену парничног поступка и циља који је законодавац поставио овим законом. Она једна из других извиру. Једна од других зависе. Правилна примена једнога начела не би била могућа без примене другог. Па ипак, изгледа нам, да би се могло рећи, да начело службеног поступања и проналажења материјалне истине с једне стране и принципа располагања странака парницом с друге стране треба у неколико издвојити. Остала начела служе као средства за правилно остварење начела службеног поступања и проналажење материјалне истине. Начело пак располагања странака је у ствари против — тежа начелу службености поступања и обратно. Што се пак тиче првих двају начела, изгледа нам, да је начело материјалне истине подређено начелу службености поступања. Јер, службено поступање је управљено не само на истраживање материјалне истине, те овоме сада служи као средство, — већ и на рационалост и експедитивност поступка.

У ствари, начела поступка су зачарани круг — једна из других извиру, једна другим служе за своју примену. Но једно је несумњиво, да сва скупа служе да функционише парнични поступак онако, како је то законодавац замислио.

Начело делања суда по дужности. *Опште напомене.* Кроз цео парнични поступак провејава ово начело. Оно са још неким начелима и чини, да наш парнични поступак долази у ред **принудних** јавних права. Иако парнични поступак прописује начин за судско остварење приватно правних интереса, ипак, законодавац је прописао ред и пословање како се до тога може доћи. Мимо тога реда, не може се остварити објективно право. Странкама стоји на вољу да покрену поступак — другим речима, да ставе у покрет надлежни судски апарат, који ће предузети све законом предвиђене нужне мере да се правна ствар што темељније извиди и донесе што правилнија

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

одлука. Али, једном стављен у покрет судски апарат, он ће делати онако како је то законодавац унапред прописао. А и странке морају се тих одредаба законодавчевих придржавати под претњом немогућности да остваре своја права која су желеле да им се судском пресудом утврде или да се по њиховом захтеву донесе осуђујућа судска одлука.

Из низа практичних случајева а имајући у виду руководна начела — законодавац је прописао начин, који је сматрао најподеснијим, да се најповољније, са најмање времена, са максимумом сигурности у праву истину ствари, дође до правог стања ствари и према томе обезбеди најповољнија судска одлука. У овоме сарађују и странке по на начин, који је законодавац прописао. А тиме, и њима се даје објективно узевши, највише сигурности да дођу до остварења својих захтева и приговора.

Правна ствар, да би ишла правилним током, треба да је добро упућена. Зато, суд има за дужност да неправилно упућене правне ствари одбаци а кадкад (код средског суда) и да их упутити на правилан пут. Даље, да би странке са успехом могле бранити своја гледишта, треба да су, објективно узевши, за то способне. Оцену овога као и регулисање самог питања, законодавац налаже суду. Но и материјално треба правна ствар да је правилно представљена. Она треба потпуно да се претресе, како се то вели на једном месту у парничном поступку. Да се за одлуку изнесу све важне чињенице или да се допуне недовољни наводи о околностима, које служе за образложење или побијање захтева. Да се означе или допуне доказна средства за те наводе и уопште да се даду сва разјашњења, која су потребна, да би се истинито и потпуно утврдило чињенично стање у погледу изнесених права и захтева странака (§ 246 гр. п. п.). Овде долази до изражаја материјално управљање парницом од стране судских органа. Све у циљу изналагање материјалне истине.

Да би се начела, којима се руководио законодавац при саставу парничног поступка, правилно примењивала, суд се по дужности о њима стара.

Исто тако, да се не би парнична ствар непотребно одуговљачила и тиме посредно послужила неуредном и несавесном парничару, установљено је начело груписања поступка, које садржи читав низ одредаба о роковима и рочиштима, у течају којих и када странке имају да предузму одређену парничну радњу. Не учине ли то, трпеће последице пропуштања о чијем се наступању опет суд стара по дужности.

Са утврђеним редом у судском поступку у грађанским парницама странке се могу и не сложити. Но ако желе остварење својих права судским путем, оне морају да га се придржавају. Једино, држећи се њега законодавац сматра, да се може доћи до правилне одлуке а што је у сагласности и са етиком и правцом о којој се у нашем позитивном законодавству ипак води рачуна. То су водећи принципи друштвеног поретка. Њима треба да се тежи. Бар кроз законе. А о извршењу њиховом стара се суд.

Узевши ово начело у једном ширем смислу, њему је дата

највећа примена у парничном поступку. Тако, по дужности суд поступа у погледу свих неуредности поднесака странака; оцене своје надлежности; способности свих лица која у једном правном спору учествују било као странке било као средства за доказивање чињеница релевантних за одлуку. Даље, у изналажењу материјалне истине, брзине и рационалности поступања, извођењу предложених доказа, престанка интересованих лица на заказана рочишта. О правилном функционисању поступања, и реда за време расправе суд се такође стара. Он води рачуна о јавном поретку, државном интересу ако би по ове била каква опасност од јавности расправе. Допуштеност и благовременост правних средстава суд цени по дужности. Најзад законом је позван да води рачуна и о располагањима странака.

Суд пушта правну ствар у ток, ако налази да је она зато погодна. Затим уређује поступак. Претседник односно судија управља парницом не само у формалном смислу већ и материјално без иницијативе странака. Суд је позван у ствари законом, да се по дужности стара о правилној примени сваке законске одредбе — било сам било по предлогу странака. Но и у овом последњем случају, на њему је да одлучи, да ли њој има места у даном случају.

Као што видимо, суд је по одредбама закона у парничном поступању врло активан. Он од почетка до краја поступка у једној правној ствари, будним оком мотри на све оно што је важно за правилно функционисање течаја парнице. Понављамо, мада је у питању један чисто приватно правни интерес — он се и о њему по одредбама закона свесрдно стара. Заиста је грађанска парница ствар појединаца. Но кад је већ једном пред судом, онда суд води рачуна да се заштите само законом признати интереси и то на начин, који је законодавац узео за најцелиходнији.

Средства. — Примена начела поступања по дужности огледа се у многобројним начинима. Тако, путем одлука за конкретни случај суд остварује ово начело. То ће бити поводом одлука које се односе на околности које спречавају парницу; даље, код обуставе поступка због законом побројаних случајева; код одлука којима се одбацује правни лек захтев или тужба као неблаговремена или недопуштена.

Но осим овога суд остварује ово начело и путем управљања парницом било формално било материјално. Најзад примена начела концентрације поступка о коме ће бити доцније речи, служи као врло угодно средство за остварење начела службеног поступања.

Санкције. — За ваљану примену начела о коме је реч, законодавац се нарочито побринуо. Наиме, имамо правило да је са малим изузетцима овлашћен суд у свима степенима судске хијерархије, да по правном предмету по дужности мотри на све оно што му законодавац налаже. Тако имамо контролу рада нижег суда од стране вишег суда. Још нешто, ако је суд пропустио да по дужности поступи онда, када је то требао да уради — приликом првог разматрања предмета, он је овлашћен да ту своју

грешку накнадно исправи. А ако то ни онда не учини, на вишем суду лежи не само право него и дужност да то примети.

Но осим овога, и странке у овоме погледу помажу суду. Њихова примедба у овоме правцу суду, довољна је. По њој ће суд поступити. Одлуке донете противно одредбама за које законодавац наређује да је суд дужан да на њихову правилност и законитост пази по дужности, угрожене су ништавошћу од стране вишега суда (§ 571 гр. п. п.). У овоме лежи највећа гаранција за правилну примену начела поступка по дужности у грађанским парницама.

С обзиром на значај овога начела предвиђена је и највећа заштита за његово остварење.

Начело груписања (концентрације) поступка. *Опште напомене.* — Овај принцип је у тесној вези са начелом службености поступка. Управо, оно извире из првога. У правилној примени овога начела огледа се и примена службеног поступања уопште. Манифестација овога је примена начела концентрације поступка, бар донекле. Ово зато, што суд неће увек делати ако је повређено начело концентрације поступка. Зато ће често бити потребан захтев странке.

По овоме начелу, целокупно поступање по једној правној ствари има да се обави на начин, како је то законодавац предвидео. Парничне радње имају да се изврше на начин и у време унапред законом опредељено. У противном, странке ће сносити законске последице. Ово се огледа код пропуштања свих перемторних рокова — т. ј. таквих рокова, чија пропуштања производе извесну последицу — о чему ће ниже бити речи.

Разлог за начело концентрације поступка треба тражити у рационалности коју је законодавац имао на уму при установљењу овога начела. Странкама је обезбеђена пуна слобода у истицању захтева и приговора за добијање или одбрану својих права. Али они морају бити учињени на прописани начин и за одређено време. Непостојањем овога начела, парнична ствар би могла да се одуговлачи у недоглед што би користило несавесном и нехатном парничару а штетило исправној странци. Јемство за поштовање реда у судском поступању је начело груписања поступка.

Примена. — И ово начело спроведено је у свима стадијумима поступка. У ширем смислу све парничне радње потпадају под начело концентрације поступка а већина пак је угрожена, ако се пропусти нарочито штетном последицом по странку. Примера ради, навешћемо извесне случајеве где долази до изражаја ово начело. Оно се појављује код рокова, рочишта, момената када се поједини захтеви или приговори могу учинити или пак процесуални уговори могу обавити међу странкама.

а) Извесне тужбе (због ништавости или обнове поступка или због сметања поседа) условљене су нарочитим процесуално прејудицијелним роковима. Непридржавањем ових, тужбе ће се одбацити по дужности. Даље, код неблагоприятног или неподношења одговора на тужбу уопште; код непоступања по наредби

суда у означеном року; код неблаговременог подношења правних средстава и т. д. — такође наступају последице пропуштања.

б) Пропуштање првог рочишта може имати за последицу да се по предлогу дошавше странке донесе пресуда због изостанка. Ако ово пропуштање изврше обе парничне стране, поступак мирује и т. д.

в) Поједини захтеви или приговори странака могу се истичати само до одређеног времена. Протеком овога претпоставка је да је се странка помирила са стањем ствари и на исто пристала, не користећи законом дату јој повластицу. Ово имамо код захтева за обезбеђење парничних трошкова; код истицања приговора о релативној ненадлежности суда стављањем замерке на одлуке или рад суда којима се уређује поступак, да би се овом стекло право на евентуалну употребу правног лека.

г) Тужбени захтеви се могу мењати до закључења усмене расправе. Исто тако процесуални уговори странака о поравнању и мировању поступка могу се закључити само до окончања усмене спорне расправе. Код виших судова ово не би било могућно и т. д.¹⁾

д) Најзад као последица концентрације поступка долази нормирање законодавчево и о томе, када се и против којих одлука могу употребити поједина правна средства.

Санкције. — За правилну примену начела концентрације поступка законодавац пружа снажне мере. Пропуштањем обављања парничних радњи на начин и време како је законом прописано — наступају у напред одређене последице: одбачај тужбе, правног лека, захтева; евентуално доношење пресуде због изостанка или пропуштања и т. д.

Ове последице наступају по сили закона или по предлогу противне странке. То зависи од тога, да ли је законодавац узео да је пропуштање такве природе, да се са разлогом може узети да је странка њиме показала да заиста не жели да се промени стање створено судском одлуком или да преставља крајњи нехат чије последице треба сама да сноси. Или на против, да је пропуштање лакше природе и да је то ствар парничара дали ће ово користити или не.

Последица пропуштања може бити потпуна или делимична. Према томе, да ли се њиме евентуално правна ствар у целини свршава или само у једном делу процесног поступања. Пр. неупотреба правног лека или недолазак које од парничних страна на прво рочиште. Недолазак назначених правних последника умрле странке на рочиште одређено за расправу о предузимању парнице и т. д.

Начело истраживања материјалне истине. Једна новина садањег грађанско-парничног поступања према ранијем српском грађ. суд. пост. је поред начела слободног судијског уверења и начело истраживања материјалне истине. Ово

¹⁾ Види о овоме „Бранич“ од маја месеца ове године „Другостепено поступање у грађанским парницама.“

је заиста интересантно питање. Оно је изражено у §§ 244, 246 и 247 гр. п. п.

Опште напомене. — Мада је у питању процес приватно — правне природе, законодавац налаже суду истраживање материјалне истине. Истина дакле по садањем поступању није више релативна: према принетим доказима од парничара. Иде се даље: тражи се стварна истина. Кроз ово начело отелотворена је жеља друштва да и у приватно - правним односима кад су изнесени пред суд, неће путем рада својих органа да санкционише лаж и неистину. Тек на основу правог чињеничног стања, утврдиће се да ли је захтев тужбе оправдан или не. У изналажењу овога, дела суд а и странке га помажу. Суд се стара да се ствар потпуно претресе. Штавише, то је дужност онога који руководи парницом. Не врши ли судија првостепенога суда све оно што је потребно за истраживање материјалне истине, приметиће судија вишег суда и укинуће дотадањи поступак. А ако судије не воде рачун о овоме начелу, странка, чији је интерес повређен таквим радом, упозориће суд и тражити његову примену.

Средства и границе истраживања материјалне истине. — Истраживање материјалне истине у грађанским парницама у првом реду припада суду. То је новина према ранијем поступању на територији Касационог суда у Београду. Која му средства стоје на расположењу? Законодавац нам вели, да ће судија *испитивањем или на други начин* радити на томе, да се изнесу за одлуку важне чињенице или да се допуне недовољни наводи о околностима, које служе за образложење или побијање захтева; да се означе или допуне доказна средства за те наводе. Према томе, судија се на усменој расправи служи питањима која управља на странке а и на сва она лица која се налазе пред њим, да би добио потребна разјашњења ради утврђења правог чињеничног стања у погледу изнесених права и захтева странака. Странка је у садањем приватно - правном процесу дужна да одговара на питања суда. Било ради разјашњења извесних релевантних околности било да њен исказ буде употребљен и као доказ. У првом случају имамо акт материјалног управљања парницом: тражења истине.

Осим питања које поставља судија, он може и на други начин истраживати материјалну истину. § 247 грп. нас упућује шта све судија може предузети у циљу потпуног извиђања стања ствари. Наиме, наредити да му странке лично дођу; да поднесу исправе. Сам добавити исправе које чува јавна власт и друге обавештајне ствари важне за одлуку. Извршити увиђај, вештачење и т. д. Из наведеног излази, да суд није ограничен у начину проналажења материјалне истине. Граница је противљење парничних страна.

За разлику од кривично правног поступања у грађанско правном поступању, као што рекосмо, судско истраживање материјалне истине престаје, ако се странке томе противе. Као што смо казали, странке не морају одговарати на постављена им питања. Не могу се добавити они докази, које странке не желе да се изнесу пред суд. Још нешто, извиђање се креће у домену изнесених права и захтева странака. Ван тога истраживање истине не само да се не

врши, но није ни дозвољено. Доказивање сведоцима ограничено је, на исказе оних сведока, који својим изјавама не би себи или својима нанели срамоту, имовинско правну штету или би те изјаве могле дати повода кривичном гоњењу против њих или њихове својте. Но и овде, има једно одступање у корист начела истраживања материјалне истине. Наиме, разлог да би сведочење могло нанети имовинску штету сведоку одпада, ако он треба да да изјаву о садржини или предузимању правних послова, при којима је био присутан као позвани сведок (в. § 418 грпп.)

Санкције. — Но и поред наведеног ограничења у истраживању материјалне истине, остварење овога начела налази могућности у уставови једног другог начела. То је принцип слободног судијског уверења. Санкција па према томе и успешна претња, ако се странке противе истраживању материјалне истине је право суда, да то противљење цени по своме слободном судијском уверењу и одреди му значај, за његово уверење о истинитости или неистинитости навода обеју парничних страна.

Чињеница, да странке треба увек да имају на уму начело слободне оцене навода; даље, евентуална одлука суда, да своје исказе даду под заклетвом, довољна су јемства, да ће се материјална истина моћи истраживати са успехом.

Једну помоћ за остварење начела о коме је реч имамо и у одредби § 398 грпп. Благодарeћи овоме законском пропису, неће се више дешавати овакви и слични случајеви: Противник тврди, да је он сопственик спорног земљишта по тапији. По препису који је у списима, заиста је тако. Но када је поднета оригинална тапија тужилац примети, да је после последњег преноса прилепљена хартија — преко текста. Он затражи да се то констатује и евентуално утврди, даљи пренос на његовог правног претходника. Подносилац изворника осети неповољну ситуацију за себе и одбије даље показивање оригинала. Он је на то био овлашћен, будући да је се примењивао стари грађанско судски поступак. По наведеном законском пропису, овакав се случај више не би могао поновити. Доказивалац се може одрећи доказног средства које је поднео суду само ако на то пристане и противна страна.

Најзад да напоменемо, да истраживање материјалне истине спада у дужност не само првог суда већ и виших судова. А и странке се на њу могу позивати.

Начело слободног судијског уверења. Доследно начелу истраживања материјалне истине а за успех правилне одлуке у грађанским парницама установљено је и начело слободног судијског уверења. Овим начелом долази до пуног изражаја законодавац процесног поступања у приватно правним односима. Истина је, да оно може имати кадкад и негодних последица с обзиром на недовољно познавање од стране судије друштвених одношаја и прилика под којима се живи. Често пута, могу судије немати довољно животног искуства за правилно просуђивање ствари или чак да не могу да се уздигну из своје средине и свога схватања о свету — које може бити нетачно.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNIL.PAS

Али с друге стране, овлашћење судији да истинитост навода странака цени по своме слободном уверењу може се узети и као врло повољно и оправдано. Оправдано, јер је последица читавог система садањег парничног поступка. А осим тога — закони су израз времена и друштвеног схватања у даном моменту. Када је дакле законодавац установио и начело слободног судијског уверења, онда је он имао на уму квалитет судија који може наша средина да да. А судије пак, имајући у виду сву озбиљност указаног им поверења — стараће се да својим радом, учењем и упознавањем прилика под којима живе, то поверење оправдају. После — једна правна ствар извиђа се од више судија. А они скупа, у сваком случају преставаљају вредност која одговара наложеном им послу. Најзад, побуде, услед којих је суд дошао до свог уверења, имају се навести у одлуци (§ 571), па је и ово једна гаранција за правилну примену начела слободног судијског уверења.

Значај и природа. — Начело слободног судијског уверења састоји се у овлашћењу суда, да *обазујући се бржљиво на резултат целокупне расправе и изведених доказа, по слободном уверењу оцени, да ли се који чињенични навод има сматрати за истинит или не* [§ 386 грпц.]

У погледу оцене тачности навода странака, наведен законски пропис не тражи коментара. Но две ствари ипак, сматрамо за потребно да напоменемо.

1. — Суд није неограничен у тој својој оцени. У наведеном законском пропису вели се: „У колико није овим законом што друго наређено има суд...“. То значи, према осталим законским прописима, да је суд везан за садржину јавне или приватне исправе — у колико се противно не докаже. Даље, мимо законских претпоставки суд не сме ићи [§ 223 грађ. зак. за савесност државине и т.д.] у колико се наравно и овде противно не докаже. О опште познатим чињеницама он мора водити рачуна. Даље, ако одлука о спорној ствари зависи од доказа и урачунљивости извесног кривичног дела, онда је суд везан за садржину правноснажне осуђујуће пресуде кривичног суда. Признате наводе о извесној чињеници суд мора имати на уму при оцени веродостојности истих — изузев ако они нису апсурдни и немогући — [§§ 362—366].

2. — Слободно судијско уверење о истинитости навода странке долази тек као последица одржане усмене расправе и непосредног присуствовања пледирању странака и проведеним доказима. Значи судијско се уверење ствара тек по обављеним догађајима на расправи или принесеним доказима које суд има пред собом. Судија дакле не суди са предубеђењем већ се његово уверење ствара тек пошто је саслушао странке, сведоке, вештаке, увиђаче и видео све оно што је изнесено пред њега. Судија према томе има, непосредним учешћем у извиђању, елиминисањем ирелевантних чињеница за правну ствар — а груписањем свих околности потребних за утврђивање правог чињеничног стања да оцени, с обзиром на захтеве странака, у колико су чињенични наводи парничара истинити или не. Другим речима — уверење о истинитости једног чињеничног навода треба по логици ствари само

да се наметне као закључак целокупне расправе и изведених доказа. Излажући ово — доводећи их у логичну везу, судија и даје разлоге које му законодавац налаже да изнесе ради образложења свог уверења.

Јемство за правилну примену овога начела лежи у дужности судије да у одлуци наведе побуде са којих је дошао до свога уверења.

Начело усмености и контрадикторности. У циљу што потпунијег извињања правне ствари законодавац је установио и ова два начела. Парнични поступак је усмен и контрадикторан.

Усменост је услов за ваљаност захтева странака. Само оно што странке усмено изложе у погледу својих захтева и пледирања узеће се у обзир. *Контрадикторност* је такође предвиђена. Но она нема исте последице као начело усмености. Наиме, странка је дужна да се изјасни о чињеничним наводима и понуђеним доказима свога противника. Не учини ли то, онда ће суд такав њен поступак ценити по свом слободном уверењу. Но ако она уопште неће да се упусти у расправљање, онда се равна недошавшој странци. Те отуда могу наступити последице пропуштања. Као што видимо, код редовног судског поступања, примена ових начела је довољно зајамчена.

Разлог установе ових двају начела треба тражити у жељи законодавца да се, као што смо мало час казали, што потпуније дође до правог чињеничног стања. Странке су пред судом. Оне пледирају усмено. На тај начин могу више а са мање труда и времена него писмено, да изнесу разлоге за своје наводе. Даље, ту је противник — те ће један другом одговарајући, лакше и на убедљивији начин моћи да изведу право стање ствари. Осим тога, другојачије се о једној ствари говори лице у лице него писмено. Најзад, оне усмено и контрадикторно пледирају пред судом. На тај начин убеђују га и дају му непосредно разлоге за своје чињеничне наводе и правна образложења. Својим опет присуством дају прилике суду, да и он може одмах, непосредно, поводом једне околности, да им упути потребна питања ради што исцрпнијег претресања правне ствари. Установом ових двају начела парнично поступање је обимно употпуњено.

Начело непосредности. Као логична последица начела истраживања материјалне истине, усмености, контрадикторности и слободног судијског уверења — као средство и услов за примену ових, долази и начело непосредности. Судија непосредно — својим учешћем на јавној расправи, руководи парницом, слуша усмена разлагања и реплике странака на наводе противника, упућује питања ради разјашњавања околности потребних за образложење или побијање захтева или ради утврђивања правог чињеничног стања. Једино својим непосредним учешћем у расправи, он може да се стара да се изнађе материјална истина и да се стекне уверење о истинитости или неистинитости чињеничних навода.

Што се тиче правног разлагања, сматрамо, да се оно може и писмено дати. А у оправданост дате правне оцене од странака суд се не убеђује — већ он то сам изводи и закључује према чињеничком стању и закону. Али и у овом погледу непосредност се може оправдати целисходношћу — јер странке истовремено пледирају — и пречишћавају чињеничне наводе, елиминишући спорне од неспорних својим правним разлагањима која из њих изводе.

Начело непосредности је битно за ваљаност судског поступања. Отсуство овога, чини поступак ништавим [§ 571 т. 2 грпп.

Начело јавности. Једно од јемстава за правилно функционисање поступања у грађанским парницама је несумњиво установа начела јавности. Колики значај законодавац придаје овоме начелу види се из тога, што је угрозио ништавошћу како пресуду тако и поступак који јој је претходио — ако је у току овога јавност била неоправдано искључена.

Јавност је неопходност за данашњи поступак. Као разлог за ово наводи се, контрола рада суда а и јемство да ће сведоци или странке говорити пре истину, ако знају да их јавност слуша (управом њихови познаници који могу присуствовати расправи или се о њој обавестити од других лица или преко листова) него када би знали, да своје исказе дају само судији — који их често и не познаје.¹⁾ Са ових разлога јавност посредно служи и изналажењу материјалне истине.

Начело диспозиције странака. Најзад да завршимо са овим излагањем. Остала начела — која би се могла извести из парничног поступка, нису важна за природу овога излагања.

Начело пак располагања странака парницом треба да дође као противтежа свима овим начелима. Но оно је и ограничено начелима о којима је до сада било речи. Располагање парницом од парничара је сведено на одређени делокруг радњи. Странкама је дата слобода — али под претњом да саме од тога снесу последице.

Тако, ово начело се огледа у томе што странке стављају у покрет судски апарат и обустављају судски рад: тужбом или повлачењем ове. Даље, поравнањем или споразумом о мировању поступка или под извесним ограничењима о томе који ће им суд извиђати и судити правну ствар. Ове одређују оно о чему има суд да извиђа и суди — назначујући своје захтеве и предлоге. Оне предлажу доказе потребне за утврђивање представљених чињеничних стања и т. д.

Ван одређеног круга слободног делања суд поступа по дужности или по предлогу противне стране. Странка је дужна да поступи по налогу суда или по наредби законске нормe. Но ако

¹⁾ Најман Ком. грађ. п. п. стр. 641

неће, трпеће законске последице. Може изјавити правни лек — но не мора.

Странке располажу парницом директно или посредно. Наиме, или стављају предлог суду — или пак не ураде оно што им суд или закон наређује. Према овоме, даље се по закону поступа. Но и предлог за делање мора бити онакав и у оно време сачињен које законодавац прописује. Ако странка о овоме не води рачуна трпеће законске последице. Пр. да се правни претходник позове на прво рочиште ради преузимања парнице; предлог за обезбеђење парничних трошкова, за доношење пресуде због изостанка или пропуштања; даље споразум о мировању поступка, поравнање вреди само до закључења усмене спорне расправе и т. д.

Странке дакле располажу парницом у тачно законом опредељеним случајевима, но и онда под условом, да се придржавају законских норми предвиђених за свако располагање понаособ.

Да закључимо: странке покрећу и обустављају ток поступка — а суд извића — суди правну ствар, изнаходи право чињенично стање; истинитост наводи цени по свом слободном судијском уверењу све у циљу утврђења оправданости или неумесности захтева странака.

Мил. С. Зимоњић, судиски приправник — Београд.

§ 98 од. IV кривичног судског поступка у теорији недовољно објашњен а у пракси различито и погрешно тумачен.

— Да ли решење истражног судије о отварању истраге везује окривљеног, кад овај захтева одлуку суда, као решење донето у првом степењу.

По § 98 од. IV с. к. п. „Ако истражни судија има разлога да не усвоји тужиочев предлог, да се истрага отвори или ако окривљени захтева одлуку суда, дужан је судија то непосредно саопштити суду и захтевати да овај о томе донесе своје решење.“

Овај законски пропис неједнако се и погрешно у пракси тумачи. Пракса је код више судова на територији Београдског Апелационог суда да истражни судија, кад се сложи са предлогом тужиоца да се истрага отвори, доноси о томе формалну наредбу-решење, којом отвара истрагу. По саслушању окривљеног истражни судија му саопштава своју наредбу о отварању истраге, а ако окривљени на записнику изјави: да се жали на наредбу истражног судије о отварању истраге или затражи одлуку суда у см. § 98 од. IV с. к. п. овда истражни судија доставља акта кривичном већу на решење. Кривично веће у овом случају — ако се окривљеник жалио на наредбу истражног судије или ако је приликом саопштења наредбе истражног судије изјавио: да тражи одлуку суда у см. § 98 од. IV с. к. п. — своје решење доноси у другом

ступену а захтев окривљеног, да суд донесе одлуку, сматра као жалбу на наредбу истражног судије а захтев: да суд донесе одлуку о истрази одбија као неумесан. Противу овог решења кривичног већа нема места жалби, пошто кривично веће доноси своје решење у другом степену.

Међутим пракса Округног суда у Осијеку стоји на другом гледишту у примени овог законског прописа. Код тога суда, истражни судија кад се сложи са предлогом тужиоца о отварању истраге о томе не доноси формално решење, већ неформалну одлуку да усваја предлог тужиоца, коју саопштава окривљеном. Ако окривљени затражи одлуку суда или изјави: да се жали на то да се противу њега отвори истрага, кривично веће у Осијеку доноси своје решење у другом степену и ако у ствари истражни судија није ни донео формално решење на које би окривљени једино могао да се жали, јер се на неформалне одлуке истражног судије не може жалити.

Међутим, може се поставити питање: колико и једна и друга пракса одговара правилном тумачењу § 98 од. IV к. с. п.

Др. Божа Марковић стоји на гледишту: да ако истражни судија нађе „да је предлог Државног тужиоца оправдан он ће предлог усвојити и наредити да се истрага отвори. О овоме иследник треба да донесе писмену одлуку, из које ће се видети да је усвојио предлог тужиоцев.“ Ако истражни судија не усвоји предлог тужиоцев о отварању истраге, онда није надлежан он да о томе доноси решење, већ мора да затражи одлуку кривичног већа. „Сем истражног судије, одлуку суда о отварању истраге може изазвати и окривљеник. То је случај кад окривљеник не прима предлог тужиоцев да се отвори истрага, већ захтева одлуку суда (§ 98 од. IV скп.)...“ (страна 464—465). Из овога излази, да формално решење наредба истражног судије о отварању истраге не веже окривљеног, који се већу обраћа за одлуку кад не прима предлог тужиоцев да се противу њега отвори истрага, и овај његов захтев не може се узети као жалба на решење истражног судије, јер се тим захтевом не жали противу решења истражног судије, које је интерна ствар истражног судије и за њега нема значаја, него од кривичног већа тек тражи да оно одлучи о тужиоцевом предлогу о отварању истраге.

Формално решење истражног судије, којим отвара истрагу противу окривљеног у ствари је само одлука из које се види да је усвојио предлог тужиоцев о отварању истраге, које према окривљеном нема никаквог дејства кад год он сматра да је предлог тужиоцев неоснован и учини захтев да о предлогу суд реши.

Јасно је према овоме да је ова одлука већ донета у првом степену, противу које има места жалби Апелационом суду.

На супрот овом мишљењу Др. Михаило Чубински, § 98 од. IV с.к.п. тумачи тако, да по правилу истражни судија доноси решење о отварању истраге изузев у два случаја у којима решење о отварању истраге доноси крив. веће, и то: кад се са предлогом тужиоца не сложи истражни судија или кад окр. захтева одлуку већа. Значи да је у ова два случаја одлука кривичног већа донета

у првом степену, противу које, наравно, има места жалби Апелационом суду.

Очигледно да Др. Чубински долази у контрадикцију кад даље у свом коментару каже: „Други је случај кад окривљени захтева одлуку суда. Ово право окривљеног није ничим ограничено, те он га може увек употребити, па како употреба овог његовог права није у суштини ништа друго но жалба на решење истражног судије о отварању истраге; (ст. 242). Прво тврди да истражни судија није надлежан да у два одређена случаја доноси решење о отварању истраге него кривично веће, а одмах после тога тврди: да се захтев окр. да суд донесе решење има сматрати као жалба на решење истражног судије о отварању истраге и ако је то један од она два случаја кад истражни судија по њему није надлежан да доноси решење о отварању истраге већ кривично веће. Из његовог тврђења да судија није надлежан да доноси решење о отварању истраге кад окривљени захтева одлуку суда излази: да кривично веће доноси решење о захтеву окривљеног у првом степену, а из тврђења: да се захтев окривљеног да суд донесе решење има сматрати као жалба на решење истражног судије о отварању истраге, следује: да је одлука већа другостепена.

Др. Метод Доленц стоји на гледишту: да ће истражни судија кад се сложи са предлогом државног тужиоца о отварању истраге одмах започети са истражним радњама без икаквог формалног решења да предлог усваја. А ако се не сложи захтеваће одлуку суда као и окривљеник кад „није задовољан да се противу њега отвори истрага.“ Значи да кривично веће искључиво доноси решење о отварању истраге а и то само у два случаја а да у свим осталим случајевима истрагу отвара истражни судија не неким формалним решењем, него предузимањем истражних радњи.

Др. Лав Хенигсберг у свом коментару кривичног поступка тумачећи § 98 од. IV с.к.п. није се ближе додирнуо овог питања. Из мишљења Др. Боже Марковића и Др. Метода Доленца види се да решење о отварању истраге у првом степену доноси кривично веће а то се да извести и из тврдња Др. Чубинског: да у два случаја решење о отварању истраге не доноси истражни судија већ кривично веће.

Да ли се решења кривичног већа о отварању истраге донета на захтев истражног судије или окривљеног имају сматрати као одлуке донете у првом степену или другом, јасно се види из последњег одељка § 98 с.к.п. који гласи: „Против решења суда да се не отвори истрага нема места жалби“, из чега излази да противу решења суда: да се истрага отвори, има места жалби а кад би се узело да је ово решење донето у другом степену, предпостављајући да већ постоји решење истражног судије о отварању истраге, онда о неком праву жалбе, на које се а контрарио по последњем одељку § 98 с.к.п. има право, не би могло бити ни речи, те би тако овај одељак био бесмислица. Дакле право жалбе предвиђено последњим одељком § 98 с.к.п. увек предпоставља да решење о отварању истраге у првом степену доноси веће а не истражни судија у случајевима предвиђеним у одељку IV истог зак. прописа.

Из овога и из закључка, који логички следује из мишљења

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

напред наведених теоретичара види се да је пракса наших судова, поред тога што је неједнака и погрешна.

Смисао § 98 од. IV с.к.п. је овај:

Истражни судија по пријему предлога тужиоцевог да се истрага отвори ако се сложи са тим предлогом, то своје слагање може манифестовати ма каквом одлуком — формалном или неформалном — из које ће се само видети да предлог тужиоцев усваја. Окривљеном ће саопштити предлог тужиоцев и објаснити му да има право да захтева одлуку суда у ком случају истражни судија доставља акта кривичном већу на одлуку, које доноси своје решење у првом степену а не како се то практикује да истражни судија доноси наредбу решење о отварању истраге, исту саопштава окривљеном и поучава о правном леку на исту, јер кад се окривљени не задовољи наредбом истражног судије о отварању истраге кривично веће доноси своје решење у другом степену, чиме је окривљеном одузето право из последњег одељка § 98 с.к.п. да се жали вишем суду ако веће нађе да има места отварању истраге.

ИЗ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ

ЗАПИСНИК

II седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду, одржане 18. новембра 1936. године у 18 часова у Београду.

Присутни: Претседник Владимир Симић, Заменик претседника Милан Живадиновић, чланови одбора: Војислав Милошевић, Савко Дуканац, Др. Иван Рибар, Др. Миленко Стојић, Др. Јанко Олип, Трипо Жугић, Др. Видан Благојевић, Димитрије Крчевинац, Сима Алкалај, Др. Радоје Вукчевић, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Др. Младен Жујовић.

Извизио се члан одбора Милорад Павловић.

Претседник Симић отвара седницу у 18 часова и пошто се не осећа добро моли заменика претседника Милана Живадиновића да О.бору реферирше о посети Господину Министру Правде, који их је примио данас у 17.15 часова.

Г. Живадиновић извештава, да су претседник и он приликом данашње посете предали Господину Министру Правде извештај о раду скупштине од 25-X-1936. г. заједно са елаборатом о примљеним изменама и допунама Пословника Адв. Коморе и умолити за што скорије одобрење истих. Господин Министар је одмах наредио да се измене и допуне прегледају и да се тај посао обави до уторника, т. ј. до 24. о. м.

Том приликом било је речи о пискарачима и примени тарифе адвокатских трошкова на територији Београдског Апелационог Суда. Та питања изложена су Г. Министру онако како стварно стоје, па је истакнуто гледиште да би Министарство правде путем прописа судовима требало да омогући стриктну и правилну примену закона и правилника. Г. Министар је показао потпуно разумевање ових ствари и обећао да ће учинити што је могуће. Тражио је да му се у томе погледу доставе писмене предлози и изложе случајеви, како би при решавању имао бољи преглед чињеничног стања.

Назад је опширно говорио и о потреби подизања палате правде у Београду. Г. Министар осећа ту потребу и сматра да је криве време да се то питање оконча, али је истакао тешкоће које томе стоје на путу. Изјавио је да би о тој ствари радо примио образложену претставку са статистичким подацима о висини закупнина за судове, да би могао упознати своје колеге и предузети кораке да се та ствар реши.

Реч добија секретар Драгомир Ивковић, који реферирше по предметима из свога делокруга, па се доносе ове одлуке:

Одобрава се Момиру Николићу, авв. приправнику из Београда, упис у именик адвоката са седиштем канцеларије у Београду.

По молби Др. Жарка Петровића за упис у именик адвоката решено је, да се претходно затражи 1) од државног тужиоца из Беле Цр. ве извештај о томе, да ли против Др. Петровића постоје крив. пријаве и да ли се воде кривичне истраге и за која дела; и 2) од Др. Петровића да поднесе оригиналну диплому о свршеном правном факултету.

Брише се из именика адвоката Милоје Арсин под 10. новембром 1936 год., пошто се преселио у Чуруг и пошто је уписан у именик адвоката Адвокатске Коморе у Новом Саду.

Одбија се молба Ђорђа Радина, адв. из Београда, да му Комора призна и адвокатуру у Њујорку за одређивање адвокатског ранга, пошто такво тражење није на закону основано, с тим, да му се изда и формално решење ако га тражи и плати таксу.

Одобрава се Предрагу Вагнеру упис у именик адв. приправника на вежби код Стевана Вагнера, адв. у Београду.

Одобрава се Драгутину Гачићу упис у именик адв. приправнику на вежби код Александра Вучићевића, адв. у Београду.

Одобрава се Драгомиру Радоману упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Марка Ђуровића у Београду.

Одобрава се Панти Стојковићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Младена Радуловића у Београду.

Одобрава се Виду Поповићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Андрије Поповића у Београду.

Одобрава се Ранку Брашићу упис у именик адв. приправника на вежби код Владимира Чернишевског, адв. у Београду.

Одобрава се Велимиру Николићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Др. Јанка Олипа у Београду.

Одобрава се Ратомиру Николићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Јована Л. Јовића, у Београду.

Одобрава се Михаилу Јездичу упис у именик адв. приправника на вежби код Ранка Грујића, адв. у Београду.

Брише се из именика адв. приправника Љубомир Дуканац под 10. новембром 1936. год. по одјави принципала због рада на универзитету.

Одобрава се Др. Фрањи Клајну упис у именик адв. приправника на вежби код Др. Јосипа Холендера, адв. у Београду.

Прочитана је претставка Миодрага Поповића, адв. из Београда, поводом неправилног поступка и туче у крив. полицији, па је решено, да се ова претставка здружи са предметом, којим Господин Мин. ун. дела тражи конкретне примере за неправилан рад извесних органа полиц. власти.

Реч добија секретар Јука Пешић, који реферисхе по тужбама против адвоката, па се доносе одлуке које се по Зак. о адвокатима не могу објављивати. Прима се једногласно благајнички извештај за октобар 1936. год., који је читао благајник Сима Алкалај.

По предмету Владимира Радичевића, решено је, да се затражи од Радичевића да поднесе уверење од држ. туж. у Чачку и Окружног суда у Чачку о томе, да ли се налази или не под истрагом или да ли је или није осуђиван.

По тражењу Лазара Кречковића, адв. из Београда да му Комора изда уверење о томе, са коликом цифром је Комора означила његов промет у 1935. год. приликом слања података пореским управама решено је, да се овакво уверење не може да изда.

Члан одбора Тришко Жугић саопштава одбору, да је посетио осуђенике на Ади Циганлији и да су му се том приликом ови жалили на рђаву кујну. Како пак само у погледу овога затвора за политичке кривце постоји изузетак у погледу кујне, то је решено, да се председник Симић најпре стави у везу са председником суда за заштиту државе г. Арнерићем, који се, према сазнању, исто тако заузима да се кујна на Ади Циганлији поправи, односно изједначи са кујнама осталих затвора за политичке осуђенике, па тек после, ако буде било потребно, предузети кораци да се ово питање реши како треба.

Заменик председника Милан Живадиновић, узима реч и каже, да би се поводом молбе удове поч. Влајка Поповића. бив. адв. из Лазаревац, требало мало позабавити, у вачелу, питањем пружања помоћи породицама умрлих адвоката, које су остале без сретстава за живот а нису осигуране ни код нашег Пензионерског фонда нити код кога осигуравајућег друштва. Молбе удова и деце умрлих адвоката за помоћ све су чешће и показују да су молиоци несумњиво у бели и немаштини. Али нити Комора може за њих много да учини, јер нема довољно срет-

става, услед нередовне наплате чланских улога, нити им може помоћи Пензиони фонд, који је позван да се брине само о својим члановима. Од Коморе се чак са правом тражи да пружи што обилнију помоћ и месечно издржавање, а најчешћи је случај да преминули адвокат, отац породице, која се Комори обраћа, није за живота уопште плаћао чланске улоге, или је остао дужан велики износ по овој основи.

Налази, да Комора мора да води рачуна и о тој околности, приликом додељивања помоћи, и ако у ствари жели да види породицу умрлога адвоката колико толико збринуту. — У изналажењу начина како би се овој могло помоћи, мишљења је, да би требало омогућити да супруге и остали чланови породице наших живих колега сазнају за овакве случајеве, како би по могућству утицали на своје мужеве, односно хранитеље, да одговарају својим обавезама како према Комори, тако и према Пенз. фонду. Али при овој треба поступати дискретно, те би се могло покушати са достављањем преписа молби породица умрлих адвоката из којих се види њихово тешко материјално стање. Ови преписи, као штампана ствар, слали би се свима колегама у отвореној коверти. Ову сугестију даје нарочито зато, што је удова Влајка Поповића, а она није у томе једина, изјавила да много жали што није знала да постоји Пензиони фонд и да су адвокати дужни да Комори плаћају по 40.— дин. месечно на име чланског улога. Можда има и других начина за решење овога питања и зато предлаже, да се стави у дужност одбору за прикупљање чланских улога, да у име Одбора Коморе ступи у везу са Управом Пензионог фонда и да у реду ових идеја проучи цело питање и по том своје закључке и предлоге достави Одбору Коморе.

После дуже дискусије у којој су учествовали претседник Симић, и чланови одбора: Др. Иван Рибар, Др. Миленко Стојић, Др. Видан Благојевић и Драгомир Ивковић, решено је да се овај предлог усвоји.

Како је дневни ред исцрпљен, претседник Симић седницу закључује у 20 часова.

Записник је прочитан и примљен.

(Следују потписи присутних чланова и овера претседника и секретара).

ЗАПИСНИК

III седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду одржане 25. новембра 1936. год. у 18 часова у Београду.

Присутни: Претседник Владимир Симић, Заменик претседника Милан Живадиновић, чланови одбора: Војислав Милошевић, Савко Дуканац, Др. Иван Рибар, Љубомир Трандафиловић, Др. Миленко Стојић, Др. Јанко Олип, Тришко Жугић, Др. Видан Благојевић, Милорад Павловић, Димитрије Крчевинац, Сима Алкалај, Др. Радоје Вукчевић, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Милош Царевић, и Др. Младен Жуковић.

Претседник Владимир Симић отвара седницу у 18 часова и даје реч заменику претседника Милану Живадиновићу, који реферише о раду на изменама и допунама Пословника са референтима: г.г. Др. Ташнером и Др. Бјелчићем у Министарству правде, па је решено, да само претседништво заврши све што је потребно ради одобрења Пословника.

Претседник Симић саопштава, да је примио извештај о томе, да ће се поводом случаја Кадри Салиха, кога је Адв. Комора у Скопљу брисала из адв. именика, евентуално мењати Зак. о адвокатима путем новог финансијског закона. Комора је своје мишљење већ доставила Савезу Комора као и свима осталим Коморама у земљи, које се састоји у томе, да се на овај начин не могу чинити измене у Зак. о адвокатима.

Претседник Симић саопштава даље, да му је пре неки дан долазио један човек од бечке Neue Freie Presse са препоруком наших власти и понудио да се претплати на књигу: „Körfe Europas“. Књига би коштала преко 2.500.— динара (6 свезака). Потписао је закључницу по условом да и одбор Коморе одобри куповину.

Одбор је стао на гледиште, да оволики издатак сада не може да учини за једну едицију као што је ова, јер зато нема предвиђене суме у буџету. О овој извести лист Neue Freie Presse у Бечу.

Реч добија секретар Драгомир Ивковић, који реферише по предметима из свога делокруга, па се доносе одлуке:

Одобрава се Владимиру Радичевићу упис у именик адвоката са седиштем канцеларије у Краљеву.

По молби Станка Трифуновића, адв. из Београда, решено је да се молилац претходно позове да се прецизно изјасни о томе, хоће ли осуство, које предвиђа § 25. Зак. о адв. или пресељење канцеларије у Шабац, које предвиђа § 34. истог закона, па тек после да се донесе одлука.

По молби Александра Мартиновића, адв. из Београда, да Милиши Павловићу одбор одреди другог преузиматеља канцеларије, решено је, да се за преузиматеља именује Михаило Кречковић, адв. из Београда, пошто је исти усмено изјавио, да се за преузиматеља хоће да прими.

По молби сина поч. Влајка Поповића, бив. адв. из Лазаревца, Миливоја Поповића, да Комора одреди једног адвоката, који ће ликвидирати канц. његовог пок. оца, пошто има случајева, да одређени преузиматељ Драгослав Костић, адв. из Лазаревца, заступа противну страну, решено је, да се не одређује други адвокат, а да се молиоцу саопшти да код оваквих случајева странке могу узети саме другог адвоката.

Одобрава се Зорану Маринковићу упис у именик адв. приправника на вежби код Драгослава Стојадиновића, адв. у Београду.

Одобрава се Петру Ресановићу упис у именик адв. приправника на вежби код Боре Н. Стефановића, адв. у Београду.

Одобрава се Стевану Челебоновићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Др. Јакова Челебоновића у Београду.

Одобрава се Тугомеру Прекоршеку упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Др. Јанка Олипа у Београду.

Брише се из именика адв. приправника Сима Ђурчић под 6. септембром 1936. год. услед ступања у војску на одслужење кадровског рока.

Реч добија секретар Лука Пешић, који реферише по предметима из свога делокруга, па се доносе одлуке по тужбама против адвоката, које се по Зак. о адвокатима не могу објављивати.

Како је дневни ред исцрпљен, претседник Симић седницу закључује у 20 ч. Записник је прочитан и примљен.

Следују потписи присутних чланова и овера претседника и секретара.

ЗАПИСНИК

IV седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду, одржане 2 децембра 1936. год. у 18 часова у Београду.

Присутни: Претседник Владимир Симић, Заменик претседника Милан Живадиновић, чланови одбора: Војислав Милошевић, Савко Дуканац, Др. Иван Рибар, Љубомир Трандафиловић, Др. Миленко Стојић, Др. Јанко Олип, Тришко Жугић, Др. Видан Благојевић, Милорад Павловић, Димитрије Крчевинац, Сима Алкалај, Др. Радоје Вукчевић, Драгомир Ивковић, Лука Пешић и Др. Младен Жујовић.

Претседник Владимир Симић отвара седницу у 18 часова.

Пре прелаза на дневни ред, претседник, на молбу члана одбора Др. Радоја Вукчевића, даје му реч и Др. Вукчевић моли Комору да донесе одлуку, шта треба предузети у вези са написом: „Случај Илије Ђорђевића пред Апелацијом. Тридесет до четрдесет кафеџија, доктора права, адвоката и других под сумњом да су кради струју“, који је изишао у Политици од 1-XII-1936. год. Изјављује да је у вези са тиме посетно иследног судију Окр. суда за град Београд од кога је добио обавештење, да не постоји никаква пријава противу адвоката за крађу струје. Предлаже да се предузму даљи кораци у томе правцу и да се да исправка.

Заменик претседника Милан Живадиновић изјављује да је баш за данас спремио, поред горњег случаја, још неколико примера о незгодном третирању адвоката путем штампе, заједно са сходним предлозима, али, пошто је уобичајено да се о питањима и предлозима говори после исцрпљеног дневног реда, моли да се Одбор изјасни, хоће ли да се дискусија по овоме питању одмах настави или да се претходно саслушају реферати.

Пошто су на питања претседника, сви чланови Одбора били мишљења да се дискусија одмах настави и донесе потребне одлуке, то је заменик претседника Милан Живадиновић узео поново реч и у главном изнео: да престонички листови и даље износе случајева у вези са радом адвоката и то на начин који би могао да уди угледу и части целога стадежа; да су ови написи врло чести (износи неколико примера из разних листова последња 3—4 дана); да адвокати који су тан-

гирани написима, по правилу, не дају исправке нити подносе тужбе, а и у колико то чине, да се та чињеница не констатује преко јавности; да и Комора, са своје стране, сем неколико изузетака, не реагира на ове написе, јер не познаје изнете случајеве у штампи а не води се ни евиденција о свима овим написима да би се предузеле сходне мере; да се према оваквом стању ствари налазимо данас пред овим резултатом: Написи ове врсте нижу се из дана у дан и како на њих нико не реагира, јавност се утврђује у уверењу да су изнета факта истинита, а закључци оправдани. — Да би се ово питање решило на радикалан начин предлаже: 1) да се у Комори установи један досије под називом „Адвокати и штампа“; 2) да се у тај досије унесе сви бројеви београдских листова и часописа у којима су изнети написи у вези са радом адвоката, који би могли удити угледу и части било некога адвоката или целог нашег staleжа; 3) да скупљање ових бројева за Комору врше по могућству сви чланови, а секретари обавезно, с тим да се умолу заступник Коморе и његови заменици да им у овом послу пруже помоћ; 4) да се стави у дужност секретару, који реферише по дисциплинским предметима, да обавезно подноси реферате одбору на свакој седници о свима написима ове врсте, који су отштампани у периоду времена од прошле седнице или о којима уопште још није донето никакво решење; 5) да Одбор Коморе по сваком конкретном случају доноси посебан закључак. — На крају изјављује да без овога и оваквог испитивања не могу се аргументи осудити ни адвокати који су у питању, нити штампа.

Претседник Симић изјављује да он лично има један досије ове врсте за који не може да тврди да је комплетан, али да је, према приликама и могућности, утицао да штампа буде објективнија у регистровању сличних случајева. Сматра да је се донекле у томе успело, али исто тако налази да је нужно да се на овом још доста ради и у начелу је сагласан да се предузме систематско испитивање сваког појављеног случаја. Износи на дискусију предлоге Милана Живадиновића и Др. Радоја Вукчевића.

Члан одбора Др. Вукчевић допуњује и образлажава свој предлог.

После дуже дискусије једногласно је решено:

1) Усваја се у целости предлог заменика претседника Милана Живадиновића;
2) По питању написа у „Политици“ који је изнео члан одбора Др. Вукчевић, претседник Симић се примио да лично посети заједно са чланом одбора Љуб. Трандафиловићем, г. Мих. Ј. Стефановића, заменика вишег државног тужиоца и да, према резултату разговора са њиме, а на основу овлашћења Одбора Коморе, предузме евентуалне даље кораке, које буде за сходно нашао.

Прелазећи на дневни ред претседник Симић даје реч секретару Драгомиру Ивковићу, који реферише по предметима из свога делокруга, па се доносе ове одлуке:

Одобрава се Момчилу Златичанину пресељење адв. канцеларије из Зајечара у Београд, с тим, да се за преузиматеља његове канцеларије у Зајечару именује Мира Делевић, адв. из Зајечара.

Одобрава се Сими Иванишевићу пресељење адв. канцеларије из Београда на Уб а за преузиматеља његове канцеларије у Београду именује се Сава Јаковљевић, адв. из Београда.

По молби Др. Жарка Петровића за упис у именик адвоката са седиштем канцеларије у Београду, решено је, да се тражени упис одгоди у смислу прописа последњег става § 4. Зак. о адвокатима,

Одобрава се Душану Мијушковићу упис у именик адв. проправника на вежби код Драгише Васића, адв. у Београду.

Одобрава се Лазару Илићу упис у именик адв. приправника на вежби код Славка Мијатовића, адв. у Београду.

Одобрава се Војиславу Лукићу упис у именик адв. приправника на вежби код Др. Радоја Вукчевића, адв. у Београду.

По претставци Др. Богољуба Јовановића, адв. из Београда, Бр. 2836/36., која се односи на неправилан поступак у достављању судских одлука заинтересованим странама, решено је, да се Господину Министру правде напише начелна претставка поводом овога питања.

Нацрт мен. и чек. закона под Бр. 2840/36. (Коморин број) предаје се Одбору за проучавање пројеката Закона и уредаба у рад, с тим, да мишљење спреми до 17. децембра 1936. год.

Претседник Симић даје реч секретару Луки Пешину, који реферише по кривицама адвоката, а које се одлуке по Зак. о адвокатима не могу објављивати.

Прима се благајнички извештај за новембар 1936. год. с тим, да се из Пошт. Штед. подигне 50.000— дин. и уложи код Држ. Хип. Банке.

Члан Одбора Др. Вукчевић образлажава своју претставку Бр. 2890/36.,

која се односи на задржавање судских рецеписа од стране извршних власти, Држ. хип. банке и Општине града Београда, као и на достављање позива Држ. Савета преко полицијских власти. Решено је да се по овом упуту преставака Господину Министру правде.

Др. Рибар предлаже да се изврше припреме са одржавање предавања. Обра-злаже корист од предавања. Одбор предлог прима.

Др. Младен Жујовић скреће пажњу на предавања која се одржавају у Паризу за адвокате стажере. Предлаже да се од Париске Коморе затраже потребна упуства, како би се таква предавања и код нас могла организовати. Одбор овај предлог прима с тим, да сам Др. Жујовић спреми писмо на француском језику за Париску Комору.

Решено је, да се формира нарочити Одбор од претседника, заменика претседника, оба секретата, Др. Видана Благојевића, Др. Радоја Вукчевића и Др. Младена Жујовића, који ће спремити све што је потребно за организовање предавања. Трипо Жугић ставља приметбу да записници са последње скупштине нису штампани у Браничу у целисти, тако да се не види цео рад скупштински.

Претседник Симић објашњава да су записници објављени као и раније, т. ј. објављено је ко је за који форум изабран. Члан одбора Жугић није задовољан оваквим објашњењем и сматра да су записници имали бити штампани у целини.

Пошто је дневни ред исцрпљен, претседник Симић закључује седницу у 20 часова.

Записник је прочитан и примљен.

Следећу потписи присутних чланова и овера претседника и секретара.

ЗАПИСНИК

V седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду одржане 9. децембра 1936. год. у 18 часова у Београду.

Присутни: Претседник Владимир Симић, заменик претседника Милан Живадиновић, чланови одбора: Војислав Милошевић, Савко Дуканац, Др. Миленко Стојић, Трипо Жугић, Др. Видан Благојевић, Милорад Павловић, Димитрије Крчевицац, Др. Радоје Вукчевић, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Милош Царевић и Др. Младен Жујовић.

Извинили се због недоласка: Др. Иван Рибар, Љубомир Трандафиловић, Др. Јанко Олип и Сима Алкалај.

Претседник Симић отвара седницу у 18 часова и саопштава Одбору да је заменик вишег држ. тужиоца г. Мих. Стефановић штампао исправку на чланак у „Политици“ од 1. децембра 1936. год., у коме су међу лицима која су крада струју, поменути и адвокати. Ова исправка је резултат личне интервенције његове и члана одбора Љубомира Трандафиловића, а у смислу разговора на прошлој седници. Одбор прима ово саопштење.

Реч добија секретар Драгомир Ивковић који реферише по предметима из свога делокруга па се доносе ове одлуке:

Прима се на знање извештај Др. Илије Алексића-Кочичког, адвоката из Краљева, да ће га у смислу § 25. Зак. о адвокатима замењивати Бранислав Нешић, адв. из Краљева и Миодраг Васић адв. из Чачка.

По молби Момчила Пешића из Смедерева решено је, да се за преузиматеља канцеларије Милорада Пешића, бив. адв. именује Милан Константиновић на место раније именованог преузиматеља Стевана Јовановића, који је умро.

Одобрава се Марку Маринковићу упис у именик адв. приправника на вежби код Светислава Панајотовића, адв. у Београду.

Одобрава се Слободану Суботићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Живка Шушића у Београду.

Одобрава се Радомиру Милуновићу, адв. приправнику прелаз из канцеларије Светолика Г. Здравковића из Крушевца у канцеларију Војислава Калановића, адв. у Београду, с тим, да на име разлике уписине плати 150.— динара.

Одобрава се Драгомиру Јевтићу, адв. приправнику прелаз из канцеларије Божицара Вукашиновића у канцеларију Др. Диониса Године адв. у Београду.

Одобрава се Николи Кривокапићу, адв. приправнику прелаз из канцеларије Љубомира Живановића у канцеларију Глигорија Шевчика, адв. у Кучеву.

Брише се из именика адв. приправника Михаило Вучковић под 5. децембром 1936. године због ступања на службу код Привилеговане аграрне банке.

Одобрава се Милошу Тодоровићу упис у именик адв. приправника на вежби код Боре Ч. Марковића, адв. у Београду.

Одобрава се Живку Д. Петровићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Савајског Нишифора, адв. у Краљеву.

Одобрава се Миловану Р. Вукотићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Арсенија Мартиновића у Београду.

Одобрава се Др. Владимиру Поливки упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Радослава Богдановића у Београду.

Одобрава се Др. Стевану Гојковићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Дамјана Поповића у Београду.

По молби Добривоја Сретеновића за упис у именик адв. приправника на вежби код Милије Јовичића, адв. у Ужицу, решено је да се претходно саслуша Драгош Радовић односно његов приправник који се у акту молиоца помиње о томе када им је предата молба, коју су имали да предаду Комори.

Одобрава се Драгану Златановићу упис у именик адв. приправника на вежби код Војислава Павловића, адв. у Београду, с тим, да му се вежба рачуна од 10. децембра 1936. год., као и да поднесе доказ о отслужењу војног рока.

Прима се на знање изјава Миладина Маринковића, адв. из Београда о одјави приправника Синеше Анимовића.

Реч добија секретар Лука Пешић који реферише по тужбама против адвоката па се доносе ове одлуке, које се по закону не могу објављивати.

ЗАПИСНИК

VIII седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду, одржане 30. децембра 1936. год. у 18 часова у Београду

Присутни: Претседних Владимир Симић, Заменик претседника Милан Живадиновић, чланови одбора Војислав Милошевић, Др. Иван Рибар, Др. Миленко Стојић, Др. Јанко Олип, Трипо Жугић, Др. Видан Благојевић, Милорад Павловић, Дмитрије Крчевинац, Сима Алкалај, Др. Радоје Вукчевић, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Милош Царевић и Др. Младен Жујовић.

Извинили се чланови одбора: Савко Дуканац и Љубомир Трандафиловић

Претседник Владимир Симић отвара седницу у 18 часова и саопштава да је Комора примила од Министарства правде пројекат Уводног закона за закон о извршењу и обезбеђењу и Уредбу о провођењу извршења на подручју Касационог суда у Београду и Великог суда у Подгорици. Решено је да се пројекти упуте Одбору за проучавање пројеката Закона и Уредаба у рад.

На предлог претседника Симића бирају се у Одбор за проучавање пројеката Закона и Уредаба г. г. Добривоје Петковић, Др. Војислав Вујанац и Љубомир Радовановић.

По питању израде мишљења о Предоснови Грађанског законика решено је, да мишљење спреми Одбор за проучавање пројеката Закона и Уредаба заједно са претседништвом Коморе.

Реч добија секретар Драгомир Ивковић који реферише по предметима из свога делокруга па се доносе ове одлуке:

Брише се из именика адвоката Младен Цинцар Јанковић адв. из Београда под данашњим, пошто се адвокатуре одрекао, а за преузиматеља његове канцеларије одређује се Гојко Терић, адв. из Београда.

Брише се из именика адвоката Ненад Вујић, адв. из Београда под данашњим, пошто се адвокатуре одрекао, с тим, да накнадно именује преузиматеља канцеларије

Брише се из именика адвоката Драгољуб Марковић, адв. из Краљева под данашњим, пошто се одрекао адвокатуре, а за преузиматеља његове канцеларије одређују се Сава Анимовић и Нишифор Савајски, адв. из Краљева.

Одобрава се Ивану Вукићевићу упис у именик адв. приправника на вежби код Саве Мишовића, адв. у Београду.

Одобрава се Добривоју Сретеновићу упис у именик адв. приправника на вежби код Милоја Јовичића, адв. у Ужицу.

Одобрава се Николи Радовановићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Антуна Бојанића у Београду.

На предлог Заменика претседника Милана Живадиновића, решено је, да се у Браничу оштампа notiца, којом да се упозоре адвокати и лица која се пријављују за упис у именик адв. приправника, да пријаву дана почетка приправничке вежбе саобразе Закону о адвокатима и пословницима Коморе, јер се у противном неће признавати пре пријаве Комори.

Одобрава се Борку Николајевићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Крчевинца Димитрија у Београду.

Одобрава се Петру Петровићу упис у именик адв. приправника на вежби код Вељка Николића, адв. у Зајечару.

Брише се из именика адв. приправника Благоје Милетић под 18. децембром 1936. године по одјави принципала.

На молбу Бранка Узуновића од 10. децембра т. г. решено је, да му се изда уверење о проведеном времену на приправничкој вежби.

Одобрава се Божидару Главичком упис у именик адвоката са седиштем канцеларије у Параћину.

Решено је да претседник лично интервенише код Господина Министра правде, да министарство у будуће не признаје приправнички стаж после 12. јула 1929. год. оним лицима, која нису као адв. приправници били регистровани у Комори.

Претседник Симић саопштава, да је члан одбора Др. Иван Рибар у смислу § 43 сл. з) написао реферат о конкордату. Реферат је прочитан и примљен, с тим, да се исти одштапа у Браничу.

Реч добија секретар Лука Пешић који реферише по тужбама против адвоката па се доносе одлуке које се по Закону о адвокатима не могу објављивати. Како је дневни ред исцрпљен, претседник Симић закључује седницу у 21 час. Записник је прочитан и примљен.

Следују потписи присутних чланова и овера претседника и секретара.

Б Е Л Е Ш К Е

ПРИМЕНА ЗАКОНА О СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

Имамо поуздано сазнање, да су око десетак ученика виших разреда мушких и женских гимназија у Београду, при крају првог семестра, одлуком надлежних професорских савета искључени из свих гимназија у држави на свагда и без права на приватно полагање испита. То је најтежа казна коју предвиђа закон о средњим школама, па је стога у закону наређено, да се за оваку одлуку професорског савета тражи квалификована већина (најмање две трећине присутних наставника).

Разлог за ова искључења био је у томе, што је полицијска власт писмено известила да су ти ученици чланови илегалне организације и што их је као такве похапсила. Горње одлуке професорских савета донете су једино на основу оваквих извештаја и чињеница да су ти ђаци похапшени. Није било спроведено ни саслушање тих ђака од стране школских власти, а то закон изрично наређује, нити ма какво проверавање навода полиц. власти, нити ма какав поступак. Тако су, противно Земаљском уставу, изречене најтеже дисциплинске казне и без саслушања осуђених лица.

Примена Закона је увек једна иста, па ма која власт ту примену вршила. Поред тога, свака у Закону предвиђена надлежност за примену њего-

вих одредаба јесте самостална надлежност; ту не може бити никаквих налога ни наредба за одређену врсту примене. Не улазећи у појединости може се са сигурношћу установити, на основу ових основних правних начела, да су ове осуде биле преурањене и донете без обзира на стварно чињенично стање. Нарочито када се има на уму, да извиђајни, па ни истражни поступак против одређеног лица, не дају, пре сулске осуде, никоме право да такво лице дисквалификује.

У коликој је мери овако поступање неосновано и закону противно најбоље илуструје чињеница, да су неки од ових искључених ђака, после неколико дана проведених у полицијском притвору, пуштени на слободу, пошто никаква њихова кривица није утврђена, нити је било основа сумње за њихову субјективну кривицу. Оправдано се поставља питање: на основу чега је такав ђак гимназије онемогућен у свом даљем школовању зашто он, поред неправде коју је претрпео лежећи без икаквог основа у затвору, треба да претрпи и другу неправду, која је само и једино последица прве неправде? Неправилна примена закона увек има такве последице.

Надати се да Министарство просвете неће дозволити да се овака примена закона о средњим школама уобичајај.

Владимир Св. Симић
адвокат

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

- Брише се из именика адв. приправника Веселин Бингулац под 1. септембром
- 1935. год. по одјави принципала.
- Брише се из именика адв. приправника Властимир Лукић под 1. новембром
- 1936. год. по одјави принципала.
- Брише се из именика адв. приправника Драгољуб Обрадовић под 5. октобром
- 1936. год. по одјави принципала.
- Брише се из именика адв. приправника Вељко Недељковић под 19. мајем
- 1936. год. због ступања у државну службу.
- Брише се из именика адв. приправника Крста Балаш под 15. септембром
- 1936. год. по одјави принципала.

Реч добија секретар Лука Пешић који реферише по предметима из свога делокруга па се доносе одлуке, које се по Зак. о адвокатима не смеју објављивати.

По питању провере приправничке вежбе Ибрахима Мухамедагића решено је, да се после три месеца проконтролише иста на лицу места.

По акту Министарства правде Бр. 117411 од 23. новембра 1936. год. (коморин број 2840/36.), којим је доставило Комори нацрт меничног закона и нацрт чековног закона (§§ 86—89 мен. закона и § 23 чековног закона) са питањем, да ли је потребно ова наређења оставити у нашем националном мен. и чековном закону или их треба, приликом унификације овога законодавства држава Мале антанте изоставити, решено је да се одговори следеће: да је у питању материја ових специјалних закона где се разлози опортуности имају првенствено узети у обзир, па се с тога и одлука о овом питању има у потпуности препустити Краљевској влади. Иначе, не постоје неки нарочити правни разлози ни да се ове одредбе изостављају, нити пак да се одржавају на снази.

Како је днени ред исцрпљен то претседник закључује седницу у 19.30 часова. Записник је прочитан и примљен.

Следећу потписи присутних чланова и овера претседника и секретара.

ЗАПИСНИК

VI седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду, одржане 16. децембра 1936. год. у 18 часова у Београду.

Присутни: Претседник Владимир Симић, заменик претседника Милан Живадиновић, чланови одбора: Војислав Милошевић, Савко Дуканац, Др. Иван Рибар, Др. Јанко Олип, Тричко Жугић, Др. Видан Благојевић, Милорад Павловић, Димитрије Крчевинац, Сима Алкалај, Др. Радоје Вукчевић, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Милош Царевић, Др. Младен Жујовић.

Извинили се због недоласка чланови одбора: Љубомир Трандафиловић и Др. Миленко Стојић.

Претседник Владимир Симић отвара седницу у 18 часова и саопштава, да је члан одбора Божидар Манојловић, адвокат из Богатића ухашен због тога, што није дозволио да се смени општинска управа у Богатићу изабрана на последњим општинским изборима, која је већ била примила дужност од старе управе и заклетву положила, и да се поново уведе у дужност бивша општинска управа, пошто су избори по жалби били поништени.

Тим поводом посетио је госп. инспектора надлежног по стварима општинских избора у Министарству унутрашњих послова и интервенисао, да се против Манојловића не предузимају никакве мере, јер поступак власти није на закону основан. По исправном правном тумачењу, извршна власт није била у праву да поново уводи у дужност стару општинску управу, и ако је избор поништен, јер никаквом одлуком ни једне власти у земљи не може се оживети функција тела, које се бира народним избором и чији је мандат истекао. Према томе, новоизабрана општинска управа, која је дужност примила и заклетву положила имала је по закону да остане у функцији док се не изврши нови избор, а не да је полицијска власт смењује и у дужност уводи управу, која ни на који други начин не може да се оживотвори сем поновним народним избором. Из свега излази, да је члан одбора г. Манојловић у ствари шитио закон, те није било разлога да се он притвара, а још мање да му се ставља у кривицу дело из чл. 1. Зак. о заштити државе. Каже, да је као претседник Коморе интервенисао да се Манојловић пусти на слободу, али у тој интервенцији није успео, пошто је полицијска власт тражила да јој се дозволи да она изврши извињаје, што ако јој се дозволи, Манојловић може остати 4 недеље у затвору.

Одбор црима на знање саопштење претседниково, с тим, да се и даље предузимају нужни кораци по овој ствари.

Претседник Симић саопштава даље да је од Министарства правде тражено продужење рока за давање мишљења по Предоснови грађ. законика до 1. априла 1937. г. и истиче потребу да Комора са своје стране изради опсежан елаборат у ком циљу треба да се ангажују сви чланови одбора. Сматра да је потребно да се свима члановима одбора достави по један примерак штампане Предоснове грађанског законика, с тим, да се на идућој седници изврши подела рада.

Одбор се са овим слаже.

Реч добија секретар Драгомир Ивковић који реферише по предметима из свога делокруга на се доносе ове одлуке:

На молбу Михаила Крчковића, адв. из Београда одређеног преузиматеља канцеларије Милише Павловића, решено је, да члан одбора Димитрије Крчевинац са чиновником Коморе Љубинком Апостоловићем изврши попис предмета у ормару, који је Павловић оставио у канцеларији Крчковића, и по списку преда Крчковићу.

Одобрава се Султани Алаџем упис у именик адв. приправника на вежби код Гаврила Леви-а, адв. у Београду.

Одобрава се упис у именик адв. приправника Светолику Станисављевићу на вежби код Чедомира Плећевића, адв. у Аранђеловцу.

Одобрава се Милану Жикићу упис у именик адв. приправника на вежби код Владимира Мишића, адв. у Београду.

Одобрава се Ику Ј. Левиу упис у именик адв. приправника на вежби код Моше Алкалаја, адв. у Београду, с тим да накнадно у року од 30 дана поднесе уверења која се траже за упис.

По молби Др. Стевана Гојковића за упис у именик адв. приправника на вежби код Дамјана Поповића, адв. у Београду, решено је, да се предмет преда члану одбора Милораду Павловићу на реферат за идућу седницу.

Одобрава се Манојлу Вукобратовићу упис у именик адв. приправника на вежби код Васе Тупањавина, адв. у Београду.

Брише се из именика адв. приправника Бранко Узуновић под 12. јуном 1936. год., пошто је вежбу прекинуо а поново му се одобрава упис на вежби код Божидара Ђировића, адв. у Београду.

Брише се из именика адв. приправника Радмила Јеротић под 10. новембром 1936. год. по одјави принципала.

Предлози и сугестије Антонија Маруцића, адв. из Београда у акту Бр. 2971/36. упућује се одбору за предавања.

Реч добију секретар Лука Пешић, који реферише по тужбама против адвоката, па се доносе одлуке које се по закону о адвокатима не могу објављивати.

Како је дневни ред исцрпљен, то претседник Симић закључује седницу у 19.30 часова.

Записник је прочитан и примљен.

Следују потписи присутних чланова и овера претседника и секретара.

ЗАПИСНИК

VII седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду, одржане 25. децембра 1936. год. у 18 часова у Београду.

Присутни: Претседник Владимир Симић, чланови одбора: Војислав Милошевић, Др. Иван Рибар, Др. Миленко Стојић, Др. Јанко Олип, Тришко Жугић, Др. Видан Благојевић, Милорад Павловић, Димитрије Крчевинац, Сима Алкалај, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Милош Царевић и Др. Младен Жујовић.

Извинио се члан одбора Љубомир Трандафиловић, а заменик претседника Милан Живадиновић и члан одбора Др. Радоје Вукчевић налазе се на путу.

Претседник Владимир Симић отвара седницу у 18 часова.

Реч добија секретар Драгомир Ивковић, који реферише по предметима из свога делокруга, па се доносе ове одлуке:

По молби Божидара Главичког, адвоката из Дебра, за упис у именик адвоката са седиштем у Београду, решено је, да се предмет претходно преда секретару Луки Пешићу на проучавање и реферат.

Одобрава се Станку Трифунковићу пресељење адвокатске канцеларије из Београда у Шабац. За преузиматеља канцеларије одређује се Нинко Петровић, адв. из Београда, а рок за пресељење скраћује се на 10 дана.

по уговорима када пренос није извршен тапијом од М. Станишића. — Судска пракса. — И т. д.

Садржај Бр. 21.—22. Год. XXIII. за новембар 1936. год.:

Припремне радње и одговорност за њихово извршење од Др. Мих. Чубинског; Беспослица интелектуалаца у Француској и код нас од Др. Драг. Аранђеловића; Суд и уредба о раздужењу земљорадника од Леонида Таубера; За дечји дом од Мила Павловића; Судови за малолетнике од Ђорђа Тодоровића; Савремена општина—II од Атанасија Јаковљевића; Значај Савеза градова од Слободана Видаковића; О негативној пропаганди од Р. Гавриловића; Човек геније — или утицај дегенерације на генијалност и стварање злочинаца и лудака од Владете Милићевића; Сексуалне патолошке појаве и § 199. К. с. п. од Др. Младена Хорвата; Примена § 553. Грађ. зак. и отказ закупа од Душана П. Мишића; Улога судије у кривичном праву од Др. Јураја Кулаша; Судска сталност. Да ли Устав без специјалног закона, може дати сталност судијама? од Др. Боровоја Д. Петровића; Премиски посао као иступ по административно-правним прописима зак. о сузб. нелојалне утакмице и надлежност првостепене власти опште управе од Љуб. Мирковића; Нешто о надлежности, изузећу и искључењу правног референта чиновника правника при град. поглаварствима од Светомира Поповића; Фанатизам узрок криминалитета од Звонка И. Радића; О служби полицијских комесара од Милорада М. Лазаревића; Неколико речи о полицији и жандармерији у Грчкој од М. О.; Немачка у борби са криминалитетом од М. О.; Евиденција Цигана од Мија Јернејића. — Судска пракса. — И т. д.

ПРЕГЛЕД ЗАКОНОДАВСТВА

Објављеног у Службеним новинама од 8. августа до 31. децембра 1936. год.

Бр. 181. — XLIV, од 8. августа 1936. год.:

483) Уредба о образовању Полицијског комесаријата у Старом тргу. — 484) Уредба о изменама и допунама Уредбе о скупном порезу на пословни промет број 16 100 од 14. марта 1931. г. — 485) Продавци шпирита дужни су водити књиге уноса и износа. — 486) Преглед државних расхода и прихода за месец јуни и за период април—јуни 1936. по буџету за 1936/37. г. као и за период април 1935. јуни 1936 по буџ. ту за 1935/36. г.

Бр. 186 — XLV, од 14. августа 1936. год.

488) Уредба Ветеринарског факултета Универзитета у Београду и Загребу — 488) Уредба о изменама и допунама у Уредби Правног факултета у Београду. — 489) Уредба о спременим подручја среза камвишкега ин среза љубљанскога. — 490) Правилник о измени и допуни Правилника о полагању државног стручног испита чиновничких приправника шумарске струке са факултетском спремом. — 491) Правилник Савеза лекарских комора о вршењу лекарске хонорарне службе код болесничких фондова и кумулацији хонорара. — 492) Наједба Мин. соц. пол. и нар. здравља донета на основу § 22. Закона о контроли лекова биолошког порекла. — 493) Наредба о повишењу приноса тарифе за осигурање у несрећним случајевима. — 494) Шумска управа на Округлици. — 495) Јесењи сајам у Загребу. — 496) Отварање граничних ветеринарских станица у Белом Манастиру и Новом Кнежевцу. — 497) Приступање С.С.С.Р. Бриселским поморским конвенцијама од 23. септембра 1910. — 498) Телефонски саобраћај.

Бр. 192. — XLVI, од 21. августа 1936. год.:

499) Указ о промени имена Општине Ђулавес, среза старуварског, Савске бановине у „Општину Миоковићево“. — 500) Указ о преносу седишта општине шириске у срезу требињском, Зетској бановини из села Дужи на Хум. — 501) Указ о издвајању села: Витолиште, Живово, Врско, Полчишке и Манастир из општ. Дуњске, среза прилепског, Вардарске бановине, с тим да образују самосталну општину „Општину Витолишка“. — 502) Указ о преносу седишта општине врачевске у срезу дежевском, Зетске бановине из села Врачева у Пословње. — 503) Указ о издвајању села: Краљевчани, Драготинци, Вел. Шушњар и Чунтички Прњавор из општине Краљевчани, с тим да образују нову општину под именом „Општина Краљевчани“. — 504) Закон о уређењу Претседништва Мин. Савета. — 505) Уредба о пословном реду у Одељењима Претседништва Мин. Савета. — 506)

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Уредба о допуни Уредбе о уређењу Мин. Унутр. послова од 25. јула 1921. год. — 507) Пристанишни реон Управе града Београда. — 508) Отварање одељка у Мокрину царинарнице I реда у Великој Кикији. — 509) Исправка.

Бр. 198. — XLVII, од 29. августа 1936. год.:

510) Уредба о уређењу океанографског института Краљевине Југославије са законском снагом. — 511) Гумачење Мин. трг. и инд. донето на основу чл. 71. Уредбе о заштити новч. завода и њихових веровника. — 512) Измене и допуне у Правилнику о пензионом фонду сталних монополских радника и у Правилнику о раду у монополским установама. — 513) Измена чл. 20 Правилника о пријемним радио апаратима за приватну употребу. — 514) Ратификација од стране Републике Боливије, Протокола о потписивању статута Сталног суда Међународне правде. — 515) Постављање браника на путним прелазима. — 516) Исправка у специјалним упустима за постављање надничара за таксационе радове и радове за пошумљавање.

Бр. 207. — XLVIII, од 8. септембра 1936. год.:

517) Указ о затварању непотпуне реалне гимназије у Кривој Паланци. — 518) Указ о поступном отварању непотпуне реалне гимназије у Кавадру. — 519) Уредба са законском снагом о ограничењу отуђивања непокретн. имовине на подручју Апелац. суда у Љубљани. — 520) Уредба о обавезном осигурању усева и плодова од града (туче, крупе), на подручју Приморске бановине. — 521) Уредба о ослобођењу од плаћања јавних дажбина индустрије гвожђа Д. Д. у Зеници. — 522) Измена чл. 9. Уредбе о начину убирања, продаји и употреби таксе наплаћене у корист државних народних и бановинских позоришта... — 523) Правилник о настави у школама играња. — 524) Правилник о управи и надзору над издвојеним државним ловиштима. — 525) Правилник за истраживање и обрадавање минералних уља и за производњу минералних уља из чврстих и плинских бутумена и других органских материја. — 526) Рок за добијање повластица за искоришћавање водне снаге продужен до 10. јула 1927. год. — 527) Исправка.

Бр. 211. — XLIX, од 12. септембра 1936. год.:

528) Указ о премештању седишта општине манастирске у срезу беранском Зетске бановине из села Пешца у село Долац. — 529) Указ о промени имена општине Закот у срезу брежишком, Давске бановине у Брежице, — околица. — 530) Указ о издвајању места Мартиновиће и Крушево из општине војноселске, среза андријевичког, Зетске бановине и припајању општини гусињској истога среза и бановине. — 531) Правилник о повластицама за возњу на државној шумској железници Усора—Прибинић. — 532) Измена тачке 14. § 5. Уредбе о организацији Министарства саобраћаја и саобраћајне службе. — 533) Допуна чл. 7., укидање тач. 4. чл. 21. и измена и допуна чл. 29. Правилника о пријемним радио апаратима за приватну употребу. — 534) Преглед државних расхода и прихода за месец јули и за период април—јули 1936 по буџету за 1936/37 годину, као и за период април 1935. — јули 1936. год. по буџету за 1935/36. год.—535) Укидање браника на путним прелазима. — 536) Телефонски саобраћај.

Бр. 213. — L, од 15. септембра 1936. год.:

537) Уредба о Вишој педагошкој школи. — 538) Уредба о издржавању народних школа. — 539) Измене у Правилнику о пословном реду у Министарству финансија. — 540) Измена Правилника државног леџишта у Српској. — 541) Образац сведочанства о положеном испиту за возача (кочничара) електричних трамваја. — 542) Нове таксе о телефонском саобраћају између Југославије и Италије. — 543) Приступ Републике Панаме Међународној конвенцији о теретним линијама. — 544) Ратификација од стране Белгије, Конвенције за изједначење извесних прописа о међународном преносу ваздухом. — 545) Телефонски саобраћај.

Бр. 216. — LI, од 18. септембра 1936. год.:

546) Уредба о дисциплинској одговорности школских надзорника и наставника народних школа.

Бр. 218. — LII, од 21. септембра 1936. год.:

547) Указ о издвајању села Крива Ријека, Јутрогушта, Градина Горња, Једловоц Доњи, Мурати, Читлук и Двориште из општине кнежепољске, с тим да образују нову општину под именом Кнежичка општина са седиштем у Кнежици. — 548) Указ о издвајању општина Св. Бенедикт, Св. Тр. Краља... — 549) Указ о издвајању крајева Драгоши и Грибље... — 550) Уредба о државној интервенцији на тржишту сувих шљива. — 551) Правила о организацији и раду Одбора за народно просвећивање. — 552) Измена и допуна прописа за оптерећење друмских мостова. — 553) Решење Опште седнице Државног савета од 23. и 24. јуна 1936.

САДРЖАЈ ПРАВНИХ ЧАСОПИСА

Бранич ће доносити садржаје свих правних часописа код нас.

Архив за правне и друштвене науке орган Београдског правног факултета. Уредник: *Др. Михаило Илић.*

Садржај Бр. 4. Књ. XXXIII, за октобар 1936. год.:

Чланци: *Др. Ђорђе Тасић*: Зашто право обавезује?; *Др. Михаило П. Чубински*: Волтер и Кривично правосуђе; *Др. Милан Владисављевић*: Парламентаризам по одредбама Устава; *Др. Ђорђе Ж. Мирковић*: Природа односа који везују органе за заједницу којој припадају са гледишта теорије присвајања. — Хронике: Економско-финансиска, Административна и Судска, — И т. д.

Садржај Бр. 5. Књ. XXXIII, за новембар 1936. год.:

Чланци: *Др. h. c. Слободан Јовановић*: Сјејес (1748—1836); *Др. Ђорђе Ж. Мирковић*: Природа односа који везују органе за заједницу којој припадају, са гледишта теорије присвајања (крај); *Др. Јурај Кулаш*: Ново кривично право у Немачкој (I); *Бура Суботић*: Наше задружно право по Закону о земљишним књигама. — Правна политика. — Хронике: Економско-финансиска, Административна и Судска. — И т. д.

Југословенски економист. Уредник *Др. Душан Плишић.*

Садржај Бр. 7. за октобар 1936. год.:

Проф. *Др. Милан Тодоровић*: Принудни курс у односу према златној и валутној клаузули; *Ал. Вегнер*: Уредба о ликвидацији земљорадничких дугова; *Свет. Сретеновић*: Неколико напомена поводом пројекта уредбе о надзору над осигуравајућим предузећима. — Привредни и друштвени живот. — И т. д.

Садржај Бр. 8. за новембар 1936. год.:

Проф. *Др. Милан Мариновић*: Могућност унапређивања задругарства у шумској привреди с нарочитим обзиром на досадашње законодавство; *Владимир Розенберг*: Компензациона девиза; Писмо професора *Едгара Милоа*. — Привредни и друштвени живот. — И т. д.

Мјесечник, гласило Правничког друштва у Загребу. Уредици: *Др. Едо Ловрић* и *Др. Иво Полишео.*

Садржај Бр. 11. Год. LXII, за новембар 1936. год.:

Др. Ленац Рикард: Стицање некретнина; *Др. Тинти Халпер Александер*: Покушај појмовне дефиниције сталешке државе; *Др. Мауровић Фран*: „Одговор“ госп. проф. *Др. Марковића Чедо* на обрану прелоснове грађ. законика; *Др. Катурић Јован*: О поврату и реалном стицају; *Др. Јархи М.*: Примјена § 78. закона о чиновницима. — И т. д.

Одвјетник, орган Адвокатске коморе у Загребу. Уредник *Др. Иво Полишео.*

Садржај Бр. 9. Год. X, за новембар 1936. год.:

Извјешће о редовитој годишњој скупштини Адвокатске коморе у Загребу од 18. листопада 1936.; Записник о редовитој главној скупштини Мировинског фонда А, К, у Загребу од 18. листопада 1936.; Правилник Мировинског фонда Адвокатске коморе у Загребу прихваћен на скупштини од 18. листопада 1936.; У новој фази мировинског осигурања; Уредба о ликвидацији земљорадничких дугова од 26. IX. 1936. и одвјетници; Суци и одвјетници према извршењу казне; Када се плаћа такса на одлуке другог степена? — И т. д.

Правни живот, часопис за законодавство, јудикатуру и правну литературу. Оснивачи и чланови Уређивачког одбора: *Стојан Јовановић, Др. Фердо Чулиновић* и *Др. Иво Мацијевић*. Уредник *Др. И. Мацијевић.*

Садржај Бр. 17.—18. Год. I, од 30. септембра 1936. год.:

Законодавство: Уредба о изабраним одборима; Правилник о састављању изабраних одбора; Правилник о руковању и употреби фонда за грађење и уређење београдског пристаништа; Пречишћено издање Закона о уређењу Претседништва Мин. савета; Уредба о пословном реду у одељењима Претседништва Мин. савета; Уредба о допуни Уредбе о уређењу Мин. унутр. послова; Уредба са законском снагом о ограничењу отуђивања непокретне имовине на подручју Апел. суда у Љубљани; Правилник за истраживање и обделавање минералних...; Уредба о изменама Уредбе и привременој обустави неких права осигурањика Друштва за осигурање живота Феникс дирекције за Краљевину Југославију; Уредба о изменама и допунама у Уредби Правног факултета у Београду; Уредба Ветеринарског факултета Универзитета у Београду и Загребу; Уредба о ликвидацији земљорадничких дугова. — Упутства, расписи и наређења. — И т. д.

Садржај Бр. 19.—20. Год. I. од 31. октобра 1936. год.:

Законодавство: Правилник Савеза лекарских комора о вршењу лекарске хонорарне службе код болесничких фондова и кумулацији хонорара; Наредба о повишењу приносе тарифе за осигурање у несрећним случајевима; Уредба о обавезном осигурању усева и плодова од града на подручју Приморске бановине; Измена члана 9 Уредбе о начину убирања, предаји и употреби таксе наплаћене у корист државних народних и банских позоришта, као и одређивању подручја тих позоришта...; Правилник о управи и надзору над издвојеним државним ловиштима; Измене и допуне правила Пензионог фонда адвокатских комора у Београду, Скопљу и Подгорици; Измена Уредбе о начину убирања, предаји и употреби таксе наплаћене у корист државних народних и бановинских позоришта. Уредба о ванредним кредитима и регулисању положаја службеника на грађењу нових жељезница; Уредба о трасирању и грађењу нових железничких пруга и о њиховом начину финансирања; Уредба о државној интервенцији куповином пшенице у економској 1936-37 години; Уредба о трошарини Општине града Београда са тарифом; Уредба о одређивању откупних цена пшеници; Уредба о измени Уредбе о заштити новчаних завода и њихових веровника од 23. новембра 1934. год.; Овлашћење и упутства за рад Рударских главараства у Београду и Скопљу; Наредба о одређивању рејона за прво и друго јавнобележничко место у седишту Среског суда у Жупању; Уредба о изменама и допунама Закона о беглукчим земљама у Босни и Херцеговини од 3. децембра 1928. г...; Уредба о ослобођењу од таксе за пренос некретнина које путем принудне дражбе стичу новчани заводи; Упутство за извршење „Уредбе о ослобођењу од таксе за пренос некретнина, које путем принудне дражбе стичу новчани заводи“.

— Упутства, расписи и наређења. — И т. д.

Садржај Бр. 21.—22. Год. I. од 30. новембра 1936. год.:

Законодавство: Правилник за извршење Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова; Правилник о начину процене вредности земљишта и остале имовине дужника — земљорадника; Правилник о начину одређивања честица (парцела) које ће се рачунати у површину од 50 односно 100 хектара; Правилник о употреби и руковању „особеним фондом за регулисање земљорадничких дугова“; Правилник о давању олакшица дужницима Привилеговане аграрне банке а. д. у Београду; Правилник о надзору над утврђивањем разлике која се по ст. 3. чл. 10 уредбе покрива државним обвезницама; Правилник о замени дужничких исправа новим облигацијама. — Упутства, расписи и наређења. — И т. д.

Правосуђе, часопис за судску праксу. Уредник *Стојан Јовановић*. Властници и оснивачи: *Др. Фердо Чулиновић*, *Др. Иво Матијевић* и *Стојан Јовановић*.

Садржај Бр. 9. Год. V. за септембар 1936. год.:

Др. Чедо Марковић: Одговор на одбрану предснове Грађанског законика; Лаза Урошевић: Предснова Грађанског Законика за Краљевину Југославију; Јакон М. Михаиловић: Примена § 317. Крив. законика; Др. Нико Врагочов: Преиначење тужбе у субјективном смислу; Стеван Бранковић: Да ли је остао на снази пропис у погледу забележења парница ради укидања сувласништва на некретностима; Филип Ђосић: Опозивања предлога за гоњење (§ 89. одељ. I. крив. суд. пост.). — И т. д.

Полиција, часопис за управно-полицијску и судску праксу. Власник и уредник: *Васа Лазаревић*.

Садржај Бр. 19.—20. Год. XXIII. за октобар 1936. год.:

Шпанска варварства од Др. Драг. Аранђеловића; Судови за малолетнике од Др. Ђорђа В. Тодоровића; Правно дејство неправовременог одговора од Др. Вилана О. Благојевића; Улога судије у кривичном праву од Др. Јураја Кулаша; Значај савеза градова од Слободана Ж. Вилаковића; Акутни алкохолizam у криминалу и његово утврђивање од Др. Јулијане Богђевић; Атанасије Николић, бив. помоћник Министра унутр. дела од Велимира Кузмановића; Политичка тајна полиција Руског царства и њене наследнице Чека и Г.П.У. од Ј.П.П.; О повраћају мрза од Радомира В. Јовановића; Основ тужбе по Грађ. пари. поступку од Секуле Кепојевића; Сузбијање међународног тероризма од Борислава Милојевића; Окружне самоуправе у Србији од Драг. Ранковића; Друштво народа од Р. Гавриловића; Женска полиција у Пољској од Станиславе Палеолог; Акција за спас наше „уличне деце“ од Ј.; Полиција и њена улога у сузбијању криминалитета од Љубинка Обркнежевића; Обавезом заступања адвокатом пред зборним судовима свију степената ли странка губи парничну способност? од Саве Н. Поповића; О питању подношења пријава власништва у исправном поступку

г. Бр. 17412/36. — 554) Пресељење Више домаћинке школе из Старо. Прокупље. — 555) Јесењи сајам у Загребу.

Бр. 223. — LIII, од 26. септембра 1936. год.:

556) Указ донет на предлог Мин. унутрашњих послова. — 557) У на основу §§ 3 и 6. Закона о општинама — 558) Указ донет на осно. б. Закона о општинама. — 559) Уредба о ликвидацији земљорадничких ду 560) Уредба о образовању новог среза сремско карловачког у Дунавској б. о образовању новог Среза ташањског у Врбаској бановини и т.д. — 561) о утврђивању три јавнобележничка места у Крижевцима. — 562) Уредба бођењу од царине царинских дажбина, скупног пореза на пословни промет, на луксуз и других државних и самоуправних дажбина материјала и унутр опрме и т.д. — 563) Љубљански велесајам ослобођен плаћања друштвеног п. — 564) Тумачење решења Бр. 8700/II од 1 фебруара 1932 године. — 565) рање одеља у Бреговским пивницама Шаринарице у Прахову. — 566) Из члана 5 Пословника Правилника 135. — 567) Обуства пријема телеграма за I нију. — 568) Телефонски саобраћај.

Бр. 225. — LIV, од 29. септембра 1936. год.:

569) Правилник о финансиско-рачуноводственој и благајничкој служби и Управе државних шума и Управе државних рударских предузећа и њихових и дручних установа

Бр. 227. — LV, од 1. октобра 1936. год.:

570) Уредба о споразуму између Краљевине Југославије и Краљевине Италије ради регулисања њихових трговачких размена и плаћања која су с њима у вези, потписаном у Риму 26. септембра 1936. год. — 571) Уредба о државној гаранцији за кредите Главном савезу српских земљ радничких задруга у Београду. — 572) Измене Пословника Правилника 135. — 573) Приступ Аустралије у име територија Шапуаније и острва Норфолк, као и мандатских области Нове Гвинеје и Науру, Међународној конвенцији о сузбијању трговине женама и децом. — 574) Приступ Египта Међународној конвенцији о товарним линијама. — 575) Ратификација од стране Мађарске Женевске конвенције за побољшање судбине рањеника у војскама у рату. — 576) Телефонски саобраћај.

Бр. 230. — LVI, од 5. октобра 1936. год.:

577) Указ донет на предлог Мин. унутрашњих послова а на основу §§ 3. и 6. Зак. о општинама. — 578) Указ донет на предлог Министра унутрашњих послова а на основу § 6. Зак. о општинама. — 579) Указ донет на предлог Мин. унутрашњих послова а на основу §§ 3. и 6. Зак. о општинама. — 581) Указ донет на предлог Министра унутрашњих послова а на основу §§ 3. и 6. Зак. о општинама. — 582) Уредба о промени подручја среза добојског и тешањског у Врбаској бановини. — 853) Правилник за извршење Уредбе о издржавању народних школа. — 584) Оснивање рударских главарстава у Београду и Скопљу и рударске инспекције у Сплиту. — 585) Сnižење таксе за издвојне пакете у унутрашњем саобраћају. — 586) Измена и допуна Уредбе за извршење Закона о лову од 5. децембра 1931. год. на територији Моравске бановине.

Бр. 231. — LVII, од 6. октобра 1936. год.:

587) Уредба о трговинском и компезационом споразуму са допунским протоколом између Краљевине Југославије и Краљевине Грчке. — 588) Овлашћење и упутства за рад рударских главарстава у Београду и Скопљу. — 589) Распис. — 590) Наредба о одређивању рејона за прво и друго јавнобележничко место у седишту среског суда у Жупањи. — 591) Телефонски саобраћај.

Бр. 239. — LVIII, од 16. октобра 1936. год.:

592) Указ о отварању посланства Кр. Југославије у Штокхолму. — 593) Указ о премештању седишта општине Просењаковци у Село. — 594) Указ којим се општина Тацен, среза љубљанскога преименује у „општину Шмартно под Шмарно гору“. — 595) Указ о прикључењу општини Птуј извесних делова околних општина. — 596) Указ о издвајању засеока Истевник махала из чега Истевника. — 597) Указ о премештању седишта Општине подгорске из Жупсе Брезу. — 598) Указ о спајању општине Гребеначке и Кајтасовачке у једну општину под именом „Општина Гребеначка“. — 599) Указ о издвајању села Нове Дубраве из општине вијачанске и припајању општини коморској. — 600) Правилник материјалне и рачунске службе у Студентском дому Краља Александра I. — 601) Стална испитна комисија при Државном конзерваторијуму у Љубљани. — 602) Упутство за скупове чланова картела. — 603) Упутство за уговоре о картелима. — 604) Шта се има подразумевати под термином „индустрије уља“. — 605) Допуна списка III Бр. 43157-1934. — 606) Решење о оснивању техничког одеља

пригреском начелству у Бугојну. — 607) Премештање царинарнице I реда из Земуника у Бибиње. — 608) Аутобуске линије. — 609) Приступ Републике Турске Споразуму о бродовима светиоцима који се налазе изван одређеног места, — 610) Приступ Велике Британије, у име Малајских држава, Северног Борнеа, Сарвака и Тонге, конвенцији за изједначење извесних прописа о међународном преносу ваздухом и накнадном протоколу. — 611) Ратификација Споразума о бродовима светиоцима који се налазе ван одређеног места, од стране Републике Естоније. — 612) Исправке. — 613) Исправка Правилника о финансијско-рачуноводној служби код Управе државних шума... — 614) Исправка.

Бр. 240. — LIX, од 17. октобра 1936. год.:

615) Уредба о откупу домаћег памука. — 616) Уредба о изменама и допунама Зак. о беглуким земљама у Босни и Херцеговини... — 617) Уредба о ослобођењу од таксе за пренос некретнина, које путем принудне дражбе стичу новчани заводи. — 618) Упутство за извршење Уредбе о ослобођењу од таксе за пренос некретнина, које путем принудне дражбе стичу новчани заводи. — 619) Путни паушал и униформа пореских чиновника. — 620) Укидање царинских одељака у Будви и Петровцу царинарнице I реда у Бару. — 621) Решење о пореским управама. — 622) Телефонски саобраћај.

Бр. 244. — LX, од 22. октобра 1936. год.:

623) Уредба о измени Уредбе о заштити новчаних завода и њихових веровника. — 624) Уредба о проширењу телефонских инсталација и телефонске мреже у Београду, Загребу и Љубљани и начину финансирања ових радова. — 625) Уредба о унапређењу свиларства. — 626) Преглед државних расхода и прихода за месец август и за период април-август 1936. по буџету за 1936-37. год. као и за целу рачунску 1935/36. год. — 627) Измене и допуне тач. 5. напомене иза бр. 271 увозне царинске тарифе и тач. 6. и 9. општих напомена уз XV део увозне царинске тарифе — 628) Телефонски саобраћај.

Бр. 247. — LXI, од 26. октобра 1936. год.:

629) Указ о излучењу насеља Засавци из општине Ког и прикључењу општини Св. Миклаваж при Орможу. — 630) Указ о излучењу извесних крајева из општине Гросупље. — 631) Указ о излучењу извесних крајева из општине Церквењак. — 632) Указ о излучењу извесних крајева из општине Мајшперк. — 633) Указ о излучењу из општине Трбовље бивше општине Марија Река и прикључењу општини Св. Павел. — 634) Указ о излучењу из општине Мирне засека Козјака и Согла и прикључењу општини Ст. Руперт. — 635) Указ о излучењу из општине водиче крајева Скаручна, Војско и Погође и прикључењу општини Шмартно. — 636) Уредба о продужењу важности Уредбе о забрани оснивања трговачких радња великог обима. — 637) Измене и допуне у Правилнику о пословном реду у Министарству финансија. — 638) Правилник Јавног складишта акц. друштва Панчевачке пучке банке у Панчеву. — 639) Исправка.

Бр. 251. — LXII, од 30. октобра 1936. год.:

640) Уредба о трговинском споразуму између Краљевине Југославије и Краљевине Холандије.

Бр. 252.-LXIII, од 31. октобра 1936. год.:

641) Правилник за извршење Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова. — 642) Правилник о начину процене вредности земљишта и остале имовине дужника-земљорадника. — 643) Правилник о начину одређивања честица (парцела) које ће се рачунати у површину од 50 односно 100 хектара. — 644) Правилник о давању олакшица дужницима Привилеговане аграрне банке А. П. у Београду. — 645) Правилник о употреби и руковању „особеним фондом за регулисање земљорадничких дугова“. — 646) Правилник о замени дужничких исправа новим облигацијама. — 647) Правилник о надзору над утврђивањем разлике која се по ст. 3. чл. 10. Уредбе покрива државним обвезницама. — 648) Правилник о делокругу рада саветодавних органа у државним народним позориштима прописан на основу чл. 3. Уредбе П. Бр. 21964 од 11 јуна 1936 о мерама за санацију финансијских прилика у државним народним позориштима. — 649) Правилник о надлежности рударске индустрије у Сплиту. — 650) Измена Правилника о контроли хмеља намењеног извозу. — 651) Одвајање Среза Новског, Савске бановине, из подручја катастарске управе у Пакрају и припајање његово подручју катастарске управе у Новој Градишки. — 652) Смањење такса за телефонске разговоре. — 653) Промена таксе у међународној телеграфској тарифи. — 654) Измене и допуне Статута трговачког фонда и његове Хипотекарне банке донете на ванредној скупштини чланова улагача одржаној на дан 15 марта 1936. године. — 655) Исправка.

Бр. 256.-LXIV, од 5. новембра 1936. год.:

656) Устав Исламске верске заједнице Краљевине Југославије.

Бр. 263.-LXV, од 13. новембра 1936. год.:

657) Закон о југословенско-турском споразуму о извозу опнума. — 658) Закон о конвенцији о примени Међународног правилника за пловидбену полицију и обављање ове полицијске службе на делу Дунава, који образује границу између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније, обухваћеном између ушћа Нере и ушћа Тимока. — 659) Закон о допунском споразуму уз конвенцију потписану у Београду 30. јануара 1933. год. између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније којом се регулише питање држављанства и завичајности лица која су услед разграничења изгубила своје првобитно држављанство. — 660) Закон о конвенцији о узајамним односима по предметима судским, грађанским и трговачким између Краљевине Југославије и Републике Турске. — 661) Закон о размени нота обављеној на дан 4. јуна 1935 г. између Министара иностраних послова Краљевине Југославије и Републике Чехословачке којом су се Краљевина Југославија и Република Чехословачка одрекле права предвишених члановима 4. и 9. Уговора о трговини и пловидби, закљученог између ових држава у Прагу, 14. новембра 1928., као и права предвишених уз чл. 1. т. 4; уз чл. 1. и 2.; уз чл. 4. закључног протокола истог уговора.

Бр. 265. — LXVI, од 16. новембра 1936. год.:

662) Уредба о Дирекцији средних припомоћних завода у Сарајеву. — 663) Апотекарска комора — Правила. — 664) Преглед државних расхода и прихода за месец септембар и за период април — септембар 1936. по буџету за 1936/37. год. — 665) Телефонски саобраћај. — 666) Исправка.

Бр. 270. — LXVII, од 21. новембра 1936. год.:

667) Указ о излучењу засеока Жуплевачка села из општине Довоа и приклучењу општини Капела. — 668) Указ о промени имена општине Хршке у срезу желачком, Дринске бановине у „Општина возућска“. — 669) Указ којим се села: Логоварди, Оптичари и Појешево, у срезу Битољском, Вардарска бановина издвајају из општине бучковске и образују општину Логовардску. — 670) Указ о излучењу извесних крајева из општине Дол, среза Љубљанског. — 671) Указ којим се села: Бунарцик, Александровац, Ајватовац, Бујковац, Ново Марино Село и Белмбегово, у срезу скопском, издвајају из општине петровачке и образују општину Бунарцијску. — 672) Указ о спајању општине Крањ и Примсково у општину Крањ. — 673) Указ о издвајању из општина: Мартинићина, Репно, Батина горња, Ширбинец, Ратковац и Знош из општине Лобор и припајању општини Златар. — 674) Указ о издвајању села Ракове из општине Милићевачке и припајању општини прељинској. — 675) Уредба о уставовљењу полицијских комесаријата у Јасеницама. — 676) Правилник фонда Мин. пољопривреде за унапређење овчарства. — 677) Правилник о устројству и раду Завода за испитивање вуне у Београду. — 678) Оснивање завода за испитивање вуне у Београду. — 679) Откуп уљаног семена од задруга. — 680) Цене димних кутија. — 681) Обзнана. — 682) Образовање Дирекције шума у Тузли. — 683) Ратификација од стране Републике Турске, Конвенције о фискалном режиму странах аутомобилских возила. — 684) Ратификација од стране Луксенбурга, Протокола о забрани употребе у рату загушливих, отровних и сличних гасова и бактериолошких средстава. — 685) Приступ Краљевине Ирак. Споразуму о укидању консуларних виза на здравственим патентима, потписаном у Паризу 22 децембра 1934 год. — 686) Приступ Републике Аргентине Међународној конвенцији од 1906 о употреби белог (жутог) фосфора у изрази жижица. — 687) Приступ Кнежевине Монако споразуму о укидању консуларних виза на здравственим патентима. — 688) Исправка Устава Исламске верске заједнице Краљевине Југославије. — 689) Исправка.

Бр. 273. — LXVIII, од 25. новембра 1936. год.:

690) Правилник за извршење Уредбе о изменама и допунама Закона о безлучким земљама у Босни и Херцеговини. — 691) Општа о примени чл. 3.—5. Правилника о полагању државног стручног испита чиновничких приправника шумске струке са факултетском спремом у погледу обављања службе. — 692) Ослобођење од увозне царине туристичко-пропагандног материјала из Француске. — 693) Продужење рока за доношење градских правилника по упућствима за извршење § 124 Закона о градским општинама. — 694) Допуна тач. 10 одељка III Упустава Бр. 4949/IV-1935. за примену примедба и напомена увозне царинске тарифе. — 695) Приступ Републике Чехословачке Бернској конвенцији за заштиту књижевних и уметничких дела. — 696) Телеграми за Мексико. — 697) Телефонски саобраћај

Бр. 276. — LXXIX, од 28. новембра 1936. год.:

698) Указ о спајању општина: невесињске, крушевљанске, кифиноселске и зови-долске у срезу невесињском у једну општину „невесињску“. — 699) Указ о припајању села Ђивичане општини васиљевској у срезу струмичком. — 700) Указ о издавању села Горње Црњелово и Доње Црњелово из општине драгалевачке, среза бијелинског, с тим да образују нову општину „црњеловачку“. — 601) Уредба о измени Уредбе о привременој обустави неких права осигуранака друштва за осигурање живота „Феникс“ дирекције за Краљевину Југославију. — 702) Уредба о давању шећера без наплате државне трошарине за заслађивање винске шире. — 703) Уредба о измени Уредбе о регулисању услова производње, предаје и откупне цене шећерне репе. — 704) Оснивање пореских управа у Градачку Маглају и Бос. Грахову. — 705) Уљана семена и плодови не подлежу под контролу Правилника и норми о контроли семена културних биљака. — 706) Првенствени терет на имању је сметња за зајам. — 707) Продужење рока у § 7 ст. 1 Правилника о одређивању и враћању кауције. — 708) Исправка Уредбе о дисциплинској одговорности школских надзорника и наставника наведених школа. — 709) Телефонски саобраћај.

Бр. 284. — LXX, од 8. децембра 1936. год.:

710) Уредба о размени нота између председника Мин. савета и Мин. иностраних послова Кр. Југославије и изванредног посланика и опуномоћеног Министра Чехословачке републике у Београду, којом се мењају извесни ставови из предлога Закона о општој царинској тарифи при увозу неких артикала из Чехословачке у Југославију. — 711) Уредба о санацији Савеза земљорадничких задруга у Новом Саду. — 712) Правилник о фонду за уљано семење. — 713) Телефонски саобраћај.

Бр. 288. — LXXI, од 12. децембра 1936. год.:

714) Указ о преименовању општине Шчавница, у срезу Мариборском, у „општину Св. Ане у Словенским Горицама.“ — 715) Указ о спајању општина војноселске и плавске у „општину плавску“ са седиштем у Плаву. — 716) Уредба о издавању благајничких записа у износу 1.000.000.000 динара. — 717) Уредба о издавању службеног гласника Мин. унутр. послова. — 718) Измена Уредбе о изабраним одборима [судовима добрих људи] од 3 јула 1936 год. II број 25000/у. — 719) Допуна Уредбе о изабраним одборима [судовима добрих људи] од 3 јула 1936 год. II број 25.000/1. — 720) Упуства о полагању државног стручног испита за лекаре. — 721) Наредба о оснивању Избраног одбора [суда добрих људи] при одељку Градског поглаварства општине Београдске у Земуну. — 722) Наредба о оснивању Избраног одбора [суда добрих људи] при градском поглаварству у Панчеву. — 723) Повећање улога код Главне братинске благајне. — 724) Преглед државине расхода и прихода за месец октобар и за период април-октобар 1936 по буџету за 1936/37 годину. — 725) Допуна Правилника III део о катастарском премеравању. — 726) Измена трећег става члана 3 Царинско поморског правилника. — 727) Царицење и плаћање робе увезене поштом. — 728) Измена чл. 20 Општег правилника о повлаштеној вожњи и превозу од 10 јула 1936 год. — 729) Телефонски саобраћај.

Бр. 291. — LXXII, од 16. децембра 1936. год.:

730) Указ о издавању места Црње из општине Војвода Степа, с тим да образују „Општину Црња“ и о издавању из исте општине места Војвода Бојовић и припајању општини Српска Црња. — 731) Уредба о југословенском портфељу бившег „Феникса“ друштва за осигурање живота у Бечу. — 732) Уредба о ликвидацији „Зора“ Југословенског осигуравајућег д. д. у Загребу. — Измене и допуне Наредбе о збрињавању незапослених радника и намештеника од 15 децембра 1935. год. — 734) Наредба Министра правде од 3. децембра 1936. г. Бр. 116570 о одређењу рејона за три јавна бележничка места у седишту Срепског суда у Крижевцима. — 735) Промена назива места одељка главне љубљанске царинарнице „Језерско“ у „Језерски врх“. — 736) Наредба Управника града Београда о ограничењу ноћног рада помоћног особља у хлебарско-лекарским предузећима (радњама) на управном подручју Управе града Београда. — 737) Изјава Јапана о обављању судских замолница дипломатским путем, а приликом примена Међународне конвенције за субсијање промета и трговине неморалним публикацијама. — 738) Приступ Летоније Бернској конвенцији за заштиту књижевних и уметничких дела. — 739) Укидање такса за бланкет при предаји телеграма и обавезно издавање признаница. — 740) Телефонски саобраћај. — 741) Уредба о издавању Службеног гласника Мин. унутр. послова.

Бр. 294. — LXXIII, од 21. децембра 1936. год.:

742) Правилник о вишој педагошкој школи. — 743) Правилник о прогла-

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

шењу туристичких места и начину наплаћивања и расподели такса на боравак посетилаца ових места. — 744) Тарифа о наплати жиговине и осталих пристојби за мерила и драгоцене метале.

Бр. 295. — LXXIV, од 22. децембра 1936. год:

745) Уредба о конвенцији о трговини и о пловидби између Краљевине Југославије и Републике Турске. — 746) Уредба о изменама и допунама Уредбе о скупном порезу на пословни промет Бр. 16100 од 14 марта 1936. г. са свима њеним доцнијим изменама и допунама. — 747) Уредба о изменама и допунама списка луксузних предмета. 748) Нове пореске управе у Београду. — 749) Премештај седишта шумске управе из Рудопоља у Врховине. — 750) Решења Опште седнице Државног савета.

Бр. 298. — LXXV, од 25 децембра 1936. год:

751) Измене и допуне Правилника за извештајну службу о раду санитарских установа. — 752) Допуна и измене Правилника о пристојбама за контролу лекова биолошког порекла. — 753) Обустављен пријем телеграма честитке за Шпанију. — 754) Решење Министра трговине и индустрије о проглашењу туристичких места.

Бр. 300. — LXXVI, од 28. децембра 1936. год:

755) Правилник за извођење Уредбе о додељивању Државног шумског земљишта и ликвидацији узурпација у ранијој Босни и Херцеговини. — 756) Исправка. — 757) Исправка.

НОВЕ КЊИГЕ

Пешар Борисављевић: Закон о скупном порезу на пословни промет, Уредба о разреду и наплати пореза на луксуз, Уредба о бановинским трошари-нама са односним тарифама. Београд, 1936. Издање пишчево. Стр. 421. (Латиница).

Др. Божић С. Марковић: Оглед о принципима демократије. Засебан отисак из часописа „Правна Мисао“ Бр. 9.—10. Београд, 1936. стр. 16.

Др. Иво Падован: Нов чарство свијета I. део. Тисак „Типографије“ д. д. у Загребу. Издање пишчево. Загреб, 1936. Стр. 176. (Латиница).

Др. Богољуб Јовановић: За другарство и задружна изградња станова. Посвећено Марији И. Јовановић и Види Б. Јовановић. Београд, 1936. Стр. 188. Издање пишчево.

Др. Милан Владисављевић: Парламентаризам по одредбама Устава. Прештампано из Архива за правне и друштвене науке, свеска 4, за месец октобар 1936. год. Београд, 1936. Стр. 24.

Слободан Ж. Видаковић: Самуправа југословенских градова. Београд, 1936. Стр. 230. Издање пишчево.

ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКИХ ПРИЈАВА НА ТЕЧЕВИНУ.

Рок за подношење пријава на течевину тече од 1 до 31 јануара 1937. на чист приход постигнут у пословној години, која претходи пореској 1937. години.

Пореску основицу сачињава укупни бруто приход умањен издацима потребним за обављање адвокатуре (чл. 54 Зак. о непоср. пор.)

Издаци који нису у вези са вршењем адвокатуре не могу се одбијати од бруто прихода (чл. 55 Зак. о непоср. пор.)

Ко не поднесе пријаву у року од 1 до 31 јануара 1937. год. платиће на име казне 3% разрезаног основног пореза и посебног пореског додатка, а 10% ако пријаву не поднесе ни на индивидуални писмени позив у року од 8 дана.

Образац пореске управе може се добити код пореских управа или код општине уз цену од 1 динара по комаду.